

Mārijas Vēstis

Illustrēts nedēļas šurnāls šinatnei,
literaturai, mākslai un sadzīvei.

№ 36.

1909. gadā.

Snaht trešdienās.

Satura:

Par nakti slavens. No Julija Harta.
Muhfu prese Rīgas Latviešu Biedrības
Sinibu Komisijas apgalvībā. III.
Seemēla pola atklāšana. (Beigas.)
Pīrijs un Pols.
Kad druva bresē. Renē Basena romāns.
No franču valodas tulkots.
Gaismai austot. Stahsts is franču revo-
lūcijas laikiem. No A. Franša. (Beigas.)

Apslats. I
Dāņšadas siņas un pasīrojumi.

Bildes: Seemēla pola atradeis Dr. Kuks ar
ragavam un fūnem. — Kuks Kopenhāgenā
no meēnijas balkona apšveiz lauču bāru,
kurš tam usgawilē. — Pīrijs un wina polar-
lūgis „Ruswelt“. — Kuks un Pīrijs plešchās
deht seemēla pola — Wehrmana dahrs Rīgā.
— Wehrmana dahrs, statotees no Paulutči
ceļās. — Strehlneetu dahrs Rīgā.

Aboneschana maksa

Ar pērsuhtschann cēschēmē:		Rīgā sanemot:		Ar pērsuhtschann ahrēmēš:	
Par gadu	3 rēl. 50 lap.	Par gadu	2 rēl. 50 lap.	Par gadu	5 rēl. — lap.
1/2 gadu	2 " — "	1/2 gadu	1 " 50 "	1/2 gadu	2 " 50 "
1/4 gadu	1 " — "	1/4 gadu	" 75 "	1/4 gadu	1 " 25 "

Numurs maksa 10 lap.; Iatra adreses maina 10 lap. Stabincjumi maksa 10 lap. par wēnslejšu smalku rindinu.

II. Rig. Krahj-Aisdemu Sabeedriba

tagad atrodas

Sabeedribas pašchas jaunajā mahjā

Aleksandra eelā Nr. 12

(Dzirnavu eelu stuhri).

Ļeenem noguldījumus no 1 rubla faktot un maksā 5—6 procentus; par tefošu rešlinu 4 proz.
Noguldījumus ismaksā tušlit beš usteiššanas.
Išfneedš aišnehmumus pret wehršpapištem, obligazijam, galweneekem un peršonigu droššibu.
Darba laišs no 10—2. Telefons 1388.

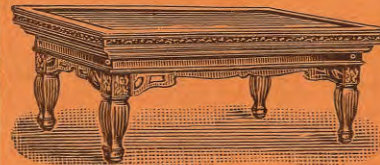
W a l d e.

Sahrku magashina

J. Kiege,

Rigā, Aleksandra eelā Nr. 51.
Telefons Nr. 3763

Biljardu fabrika

J. Kiege,

Rigā, Aleksandra eelā Nr. 51.
Telefons Nr. 3763.

Ļeenem ahdas, puššļa un weneriškus šlimneekus šawā šriwat-šinišā, Šerbatoš eelā Nr. 7 (ee-šja no Dzirnavu eelas), no plšš. 9—11 un no 5—8 un beš tam otrdeenas no plšš. 7—8 walarā.

Dr. J. Kraukst.

Dr. Kliorin,

ahdas un dšimuma šlimibās praktišesu wafarā Šlgežemā, Šumas eelā Nr. 1, no pulšš. 4—8.

Kaunuma, ahdas, šilšitistās, puššļa un dšimuma šlimibās išdeenas no plšš. 9—1 un no 6—1/2, 9 w. No pulšš. 5—6 w. itš damas un behrnus. Rigā, Marštalu eelā 8, tuwu pee Šrežneeku eelas.

Dr. Machtus.

W. K. Kiessling,

Rigā, piano magashina,
L. Jehkaba eelā 8, blakus biršchai.

**Fligeli,
Pianino,
Harmoniumi,**

Klaweeru špelles aparati,
Nošdu škapji
šikai labakee fabrikati par mehrenām
zenam.

Kafijas aht-dedsinatawa
"NEKTAR"

peedahwā weenmehr swaigi
dedsinatū un maltu kafiju par
loši mehrenām zen. Ari nededsinatū=kafiju, fehju, zuku ru, u. t. t.
Leelā Aleksandra eelā 24.
Eeja no Romanowa eelas.

Ch. Jürgensohn,

wihnu leeltirgotawa,

peedahwā

eekššemes un ahršemes wihnus,

kā ari konjaku „Royal“,

štipru wihnogu wihnu 50 kap.

šefošchās šilialēs:

Šuworowa un Dzirnavu eelu stuhri,

Šelgawas šhofešā Nr. 12,

Šhgenskahnā, Šlescha eelā Nr. 4a,

Šeššat kunga namā,

Šehweru eelā Nr. 7, Šez-Rigas stuhri.

Rigas Pilšehtas Lombards.

No 1. oktobra 1908. g. šihš 14. oktobrim 1908. g. eekšlatas Šeetas no Nr. A 206176 šihš Nr. A 214496, šā ari eekšlatas šeetas Lombarda nobalā I. no 1. oktobra 1908. g. šihš 14. oktobrim 1908. g., no šihlu šihmes Nr. 84726 šihš Nr. 86022 (ša nebuštu šau išpirktas waj pagarinatas) nahš 16., 17. un 18. šeptembri 1909. g.

pulkšten 10 pr. pusdeenas,

Pilšehtas Lombarda telpās, Širgu eelā Nr. 12,

išuhtrupešchanā.

Šehdešais termišch preekšch augššejo šihlu pagarināšanas waj išpirktāšanas it deena preekšch išuhtrupešchanas. — Uštrupe panahštee pahšfolijumi teel pehž 8 deenam pehž šihlu šihmes usrahššanas ismaksati.

Spezial musikas rihku darbnizā,

Marijas eelā Nr. 23,

Ļeenemu ištawošchann uš jāneem, šā ari išlabošchann uš wišadeem ragu un šihgu instrumenteem, it išpāšči

leeleem automateem,

klaweerem un harmoniumeem eekšch un ahršus mahjas, šā ari peedahwaju no šawa leelā krahjuma wišadus

ragus, wijoles, mandolines, gitares, balalaitas, gramofonus un to peederumus par wišpeejamako maksu.

Išihreju klaweeres un žitus musikas instrumentus.

Augššeenibā

P. Knospe.

Mahjas Weefis

Nr. 36.

Rīgā, 9. septembrī 1909. g.

54. gada gabjums.

Par nakti flavens.

No Julija Šarta.

Un atkal it peepeschi un weenā laitā it wifu mutēs ir weens weenigs wahrds un pa drahti tas laisches pee it wifam tautam. No miljoneem leelā pulka atkal weenam lemts spraušt fawā galwā pafaules flawas kroni. Bet kas wīnu pasina wafar, kas stundu agrak par wīnu ko stnaja? Nepasīhts, neewehrots, tikai ehnai lihdsigs tas staigaja starp puhli — un us reift itweens luhkojas us wīnu, eet godbijigi wīnam is zeka — un zaur gawilejoschu kauschu rindam, kuras tam usfauz augstas laimes, tas turpina fawu zeku us preekschu.

Frederiku Kuku fauz tagad scho wahrdu! Seemeka pola atradeju. Un us pirmo azumirkli wif jautā: kas ir Kuis, kas ir Kuis — un jau nahtoscho azumirkli wairs neweens nejautā, itweens sin, kad tas dšmīs, kā tas isfkatas, ko tas darijīs un paspehjis. Ja tā muhs pahrsteids wehsts par kahdu leelu darbu, leelu notikumumu, zaur ko zilweks us gadu fimeem un gadu tuhstoscheem eerasta fawu wahrdu zilwezes wehsture, tad wifus sagrahji it kā gawiles un laimes reibonis... Kā jautri smeekli, kā atfwabinašana tad eet muti no mutēs un laimes fajuhta, kas tad isstaro no pascha isredsetā azim, sapluhst beidsot, kā it wifu kopeja juhta, kureem tas kā aizinatais atnesa preeka wehsti. Wīna laimibas juhta tikai tadeht war pee- augt tik augsta, kā mums tur klahst wīseem fawa dafa. Mehš wif brauzam lihdsi us Kolumbus kuga, ilgodamees, zeredami, arween un arween maldināti luhkojamees tahlēs isredsam tumšcho apflehpto, lihdsi kamehr reift naht par muhsu luhpam: „Seme! Seme!”

Un taifni schim laikmetam, schij paaudsei ir lemta tik beeschi schi wispahrejā preeka stunda, kur mehš peepeschi is dšitās tumšas redsam kahdu pazekamees kā swaigsi — kahdu, kureem beidsot lemts atrast to, pehš ka mehš jau tik sen karstu fredi esam ilgojuschees, waj atrast to, ko ne-

parwifam neesam sagaidijuschi, newarejam sagaidit un newarejam stahditees preekschā. Un taifni schis nelokamais dšelsu dabas likums, par kuru fatam, ka tas mums lizis robeschas, kuras neweens newar pahrspeht, tas taifni muhsu laikos tik daschfahrt lozits un pahrspehts, un tee, kas mums rahdijuschi jaunu zeku, apdahwinajuschi muhs ar jaunu spehtu, Edifoni, Rentjieni, Zepelini — tee arween atrahijuschi eeksch mums wezā Gutena fauzeenu: Ir preeks dšihwot. Wīnu peepeschā flawa bija tikai muhsu dšihwes preeka un dšihwes spehta gawiku fauzeens...

Protams, ka pee isredseteem wezā flawas deeweete nekad nenahst tik flaitā un preezigā tehrypā, nekad ta nerahdas huht tik issehrehrdiga un neatklahji tā wifu fawu sposchumu, kā kad ta nahst tik peepeschi, tik negaiditi, tik pahrsteidsoschi, kur isfraudstais war fazit tāpat kā reift Beirons: Pilnigi nepasīhtams esmu apgulees un ar flawu kronets no rihta peezehlees. So gadu fimeem flawa ir ari deenas flawa, kad zilwezes pateizibas juhtas faspeschas kopā weenā weenigā stundā, kas teel nestas pretim no paaudses us paaudsi genijam, gaismas nesejam. Ja flawa neleek fawu kroni us aismiguscha peeres, nenahst kā nokawejees wehstnefs, bet kā augstatais dšihwibas wehstnefs pee dšihweem, kad tas wehl fawas raschas un spehta pilnibā. Droschi ween tad tahda zilwela laimes juhta, kas tā teel apbalwots, ir ta tihrakā un warenakā, wīna alga ta wis- augstakā. Kad Zepelins augstu dšidros gaisos peld par Berlini un sem wīna druhsmejas fimeem tuhstoscheem leels kauschu bars, tad pats par fewi protams mehš no- protam, ka par schahdu briedi tas gataws atdot wefelus gadus no fawas dšihwes.

Schahda flawa ir ta augstakā laime, flawa, kas nahtupe par nakti. Ta gandrihs mums pascheem isleekas par leelu un mums usmahjas it kā bailes no beeru

fkaudibas, bet ſchi deenu fkaudiba ir ari zilweziga fkaudiba eefſch mums. Ta ir ta augſtata laime, mehſ fakam apbrihnodami un teefbamees pehz tas un tamlihdſ to ſchaurinadami un aprahdami: Ta ir pilniga laime! Ta titai laime, kas tur tam zilwekam. Schi weena laime iſleekas ka netaiſniba, ka netaiſniba pret daudſeem ziteem. Sposchums, kas ap wiwu wehl jo ſpilgtatu iſrahda tumſu, pa kuru jaſtaiga zilweku leelatai datai.

Un pateſcham! Wiſos tanis darbos un notitumos, kuri taiſni teef godinati ar to wiſaugſtato flawu, ir klahſt arween ka kahds brihnumſ, ſewiſchka ſchehlaſtibas balwa, laimes bariba. Schi flawa, kura nahſ pa nakti, ka rahdas, loti labpraht nahſ pee ſaweem miſluteem meega. Taiſni ſchi pehdeja un jaunaka flaweniba, Kuks, war runat par ſchahdu ſewiſchku laimi, war norahdit arween uſ wiwas ahrkahrtejo uſſmaidiſchanu un tit brihniſchka ir ta laime, ka par to ronas ſchaubas un uſſauz „naw eefpehjamſ“. Ka uſ weena zirteena tad rahdas, ka uſ reiſ wiſſ tee kawekſt, kuri ka nepahrkahrjamas robefſchas ſtahjas zeka ziteem, buhtu nowehrſti un tapat ka zitadi ſaweenojas uſ reiſ kopâ wiſas breeſmas un zeeſchanas, tapat un uſ reiſ ſaweenojas kopâ wiſas iſdewibas uſ laimi un Kuks tit iſhâ uſwaras gahjeena tit iſhâ laika warejis eekarot ſeemela polu, ka neweenam tas naw nahzis ſapni. No redſes weeglaſ un patſ par ſewi protamais darbâ pahſteids un eſſpedizijas ſtaojums ſahkas: Iſhteniba eſ jau tur nemas negribeju tit. Un tapat ari „Eſ jau iſhteniba to nemas negribeju,“ mums ſſaneja pretim no Rentjena leela atraduma, par kuru pirmas wehſtis pahſteidsa paſauli ka kahds brihnumu brihnumſ. Pehz ta nemas newareja wehl zenſtees, newareja buht apſniga nodoma uſ to. To atneſa titai laimigs gadijums. Turpretim Zepelinam iſwehſchſas par wiſaugſtato laimi Echterdingenes nelaipe, un kamehr tas ſaſſiſtſ gut pee ſemes ta ſſakata flawa, ta karſtata apgariba un apbrihnofchana pluhſt atdiſhwinoſchi par wiwu. Gan ſchis apdahwinajums, kurſch nahſ titpat ka meega, ir daudſkahrſt leeleeem darbeem par labu un druſzja kaut kas no ſapneem un naktſpamoſcham ir geniju gahjumâ, druſzja kaut kas eet pahri par darbu, zenſchanos, nodomu, gribeſchanu, mehrka apſninaſchanos, energiju, ſpehju liſt ſewi neſt uſ preeſchju, par to Kromwels iſſafas: „Sperrdams weenu ſoli nekad neſtinu, kahds buhs mans otrs ſolis. Spehja fatwert laimi, iſdewigo gadijumu nofert winai pee iſchupras, iſpraſt un redſet, ka laime taiſni klahſt — tas wiſſ ne maſum iſtaifa daku no iſredſeta genija mahſſlaſ. Ka tas neapſninas titai weenu mehrkei, weenu eefpehjamibu, neekofchſas jau eepreeſch eefſch weena, bet apſninas, ka tam paleef brihwiba, kura ſawu pulweri ſauſu, uſkrahj ſawu energiju ka eetwertu ſpehku, lai iſhta brihdi un iſhta weeta to palaiſtu wata ka diſhwu ſpehku, tas ari peeder pee wiwa buhtibas. Un ko mehſ tad eefſtatam par laimi, „titai“ par laimi, ta ir daudſkahrſt ſchi genija mahſſla, turet pee ſewis ſawu ſpehku ka uſkrahſtu, ſnaudoſchu ſpehku, lai tas iſhta azumirſti aiſdedſinats titpat ka ſbens ſchautos ahrâ no apſlehtibas.

Bet nekad laime weeniga naw leela darba raditaja un neſeja. Nekad! Zekſch uſ goda deenu arween bijis geuhſt zekſch, neatlaidiga darba un puhſtu zekſch, ar wiſaugſtati ſadſihtu energiju, ſmageem upureem un uſupureſchanos ruhgtam ſchaubam un iſmiſumu, wiſleelako maldibu. Moltkes wahrdi, ka laime noteef titai tam, kurſch pilnigi ſaprot ſawu leetu, ir pateefſt wahrdi. Un ja Zepelins mums ſaka, ka par ſchahdu flawas deenu war aiſdot daudſus gadus no muhſcha, tad — ſchee zilweki jau liſuſchi uſ ſpehlt ne titai gadus, bet wiſu ſawu muhſchu, ir bijuſchi arween gatami droſchi uſnemtees un ari ſaudet. Ja ari Kufam zekſch uſ ſeemeka polu bijis weeglat ſagatawots ka ziteem — wiſch tomehr naw tizis ſaudſets no zeeſchanam, truhkuma, breeſmam. Wiſſ tas tam bijis jataiſa zauri un ſewiſchka laime, kas wiwu aiſwadija turpu, wiwu ta wairs neatwadija atpaſat. So iſſafas brauzeens turpu, jo garaks brauzeens atpaſat. Un ja wiſch nebuhtu warejis ſwinet ſawu flawas un laimes deenu, ko tas winam un mums buhtu lihdejis, ja tas tit ween ka ſeemeku polu buhtu ſaſneediſ, nebuhtu warejis pahſſpeht breeſmas un iſbailes, kas tam wehl jo draudoſchaf ſtahjas zeka uſ mahjam, ja tas nebuhtu ſpehjis iſturet titpat labi nelaimi, ka laimi.

Newar taiſt ne maſako iſgudrojumu un atradumu, ja pirms neteef welti iſmechginati tuhſtſofcheem eſſperimentu un atradumi arween ir titai iſnahſtumi no neſkattameem, neaugligeem mechginajumeem. Un ja ari pee ſchi ſiſtla, nenogurſtoſchâ darba beidſot neteef atrafſtſ nemas tas, uſ ko wehrſas nodoms, griba un energija, jo peepeschi tika atkrahſt pawiſam kas zits, neka mekletaſ — tad ari ſchis panahſtums bijis titai ſekas no mineta darba un laimigais atgadijums nahzis weenigi par labu tam, kas pratis tit zeeti ſtrahdat. Titai Rentjena leela intuizija ta uſ reiſ ſpehja atkrahſt jauno ſtaru paſauli un ſchi intuizija peemihſt arween teem, kuri ſakrahjuſchi tos bagatos peediſhwojumus par diſhwu un kureem tas bagatigataſ ſninaſchanas. Flawa un laime pee Zepelina noſahpa tad, kad tas iſſamiſſ noluhſtojas uſ ſawa ſapoſtitâ darba. Bet wajag luhſtoees netit ween ka uſ laimi, wajag luhſtoees ari uſ ſcho nelaimi. Leelo zilweku diſhwê, kureem mehſ paſneediſam kroni, tit zeeſchi atronas kopâ wiſleelakee preeſt ar wiſaugſtataſ zeeſchanam un weeni iſaug no otreem.

Nawa weenigi uſwara, panahſtums un laime tas, ka peepeschi weena wahrdam leef atſkanet it wiſu mutêſ. Ari gluſchi nelaimigam peeder muhſu ſpehzigas juhtas un atmina no tas deenas, kad Andre pazehlâs uſ ſawu nahwes brauzeenu, zilwezet neſudis. Mehſ nepraſam waj Mansens notika turp, kur Kuks nonahza — wiſch ſaſneediſa robefſchu, ko lihdi tam wehl neweens zilwekſ nebija ſaſneediſ un ſchi ſpehka wiſaugſtata peepeschanas, muhſu diſhwes iſpleſchanas un iſplatiſchanas, jauni uſſkati, muhſu dwehſeles pazilajumi un padſtinajumi ir wiſſ tas zildenaſ, ko mums leelee gari uſſauz un peerahda . . . tas muhſ eekauj tahdos brihſchos, kur mehſ wineem uſgawilejam, arween pahrmums uſnahſ it ka ſwehtdeenas garſ, un pat ja kahds mums titai ko leelu apſola, ir titai Wellmans waj Maſkanji, tas tomehr kahdâ deenâ war baudit tahdu flawu, ka wiſa

pasaule luhkojas us wiau. Protams wianam peekriht tikai weena deena, par to tam wehlat wehl jo wairaf jazeesch.

Pat teem wisleelakeem, par kureem mehš tuhdat sinam, ka wiau wahrđi dšihwos wehl gadu simtenus, ſchi augstakās laimes deena ir tikai weena deena. War buht tikai weena deena! Un teem tomehr jateef atpakaf rindā un lozellī. Tikai us weenu azumirkli tee drihšt pazeltees tā weeni pahř wiseem.

Bet tad us reis otra puse, ehnas puse, satira. Peepeſchu flawu war ikweens eekarot, it nejaufchi, negaidot un gluschi pret nodomu un gribu. Slawa ir zaur un zaur peeglaudiga jaunawa un tai weenalga, kuram ta kriht kaflā. To ari newar ſafneegt ne zaur kaħdu darbu un ne zaur kaħdeem upureem. Un ja ari ta reift pazet augstu Rufus, Man-

ſenus, Kentjenus, Swen-Hedinus, Zepelinus, otrā reisā wiſa paſaule runā tikai par Kepenikas wirſneeku, par Teresi Humbert, par . . . ja, wetti ſchini brihđi mehginu eegahdatees, tā tatschu wiau ſauza, to teeſſbu aiſtahiwi, ſlepławu — Karlsbadē tas jau gan notika. Un tomehr reift tas bija wiſā paſaule flawens. Tomehr par to negribu taħlaf runat.

Ne, ne nelaime un ari ne flawa ir tas peħdejais un augstakais, kas mums apſtaidro Zepelina un Kuka deenas. Mehš luhkojamees wehl peħz ka dſikata un labaka — peħz darba, peħz ſpeħka awota, peħz zilwezes eeguwuma, peħz tās ſaknes, kaħeħt ta flawa. To weenigi ſchis kaħeħt iſ-ſchir, zil ſchi peepeſchā flawa ir weħrta, waj maſ weħrta.

Muhfu preſe Rigas Latweeſchu Beedribas Sinibu Komiskjas apgaismibā.

III.

c) Pahřnedeku laikraksti.

„Lihdu mneeks“. Beidsot greeſkim wehl druſtu weħribu us weenu pahřnedeku laikrakstu, kas iſnaħt muħfu walodā aiſ paſaules juħras taħtum taħtajā San-Paulas pilſeħtā, Braſilijā. Wina wahrđs ir: „Lihdu mneeks“. Geſpeeſts tas teef us laba, gluma papira latiau burteem, kuros truħſti pawiſam miħſtinato burtu, tā: g, ģ, ģ, n, f. To weetā ſahw wiſur atteezigeem nemihſtinatee burti. Bet tā par brihnumu — ſchis truħtums nemaſ nelawē ſtaidru un weeglu laſſchānu. Laſot tikai waj weenā weetā eſmu ſapinees wahrdu iſſtanās weenadibas peħz ar domu daſchadibu, it tā ſtarp dala un daka. Atſkaitot ſchahđus retumus, laſſchāna un ſapraſchāna eet weegli roku rokā, tā ka drihſ nemana pat nelahdu truħtumu.

No teem nedaudseem numureem, kas man ſahweja azu preeſchā, ſaraktot ſcho pahřſkatu, ir ſpeħjams ſaſtaħdit ſew tomehr gaiſchu ſajehgumu par „Lihdumneeka“ fatura rakſturu. Wiaſch grib buht iħſis lihđumneeks ſaweem braħteem latweeſcheem wiau jaunā tehwiĵā. Wiaſch grib teem paliħđet eedibinatees un eedſihwotees tur ſweſchās ſemes kaħnos, lejās un meſchos, grib lihđſinat teem darba lauku ſaweem padomeem un braħligām pamahzibam, tā ari atſpeħtot nepateeſas ſinas, kas iſpauſtas ſche wezā tehwiĵā par wiau dſihwi, — grib toš weenot ſawām draudſigām ſaitem, grib ari turet winus wehl ſakarā ar ſawu dſimteni — Baltiju.

No teem ſemkopibas un ſaimneezibas padomeem, to „Lihdumneeks“ ſneedſ, protams, mums leetiſchki newar neſas deret aiſ leelām klimatikām ſtarpibam ween; tur redſam tikai to, kas wianeem wiau dſihwē katrā laika darams, kur par peem. ſeptembra mehneſs ir pawaſara mehneſs, kaħ jaſahſ ſeħt wiau zitadās labibas, no kurām ſche daudseem wiſas nemaſ naw paſiħſtamas, pat maſ dſirdetas, tā batates, aipi, mandijoki, — no augku koſeem piniĵi, eikalipti, ſcheſtitibi, mamoni u. z.

Un tomehr atrodas „Lihdumneekā“ daudſ rakſteenu, to waram laſit ar leelu peewilzibu Tā nupat nahja labi

garſch rakſteens daudſ numuros ar wirſrakſtu „Uſ palmu ſemi“ no Libertus. Tur teef ſħki un ar labām rakſteeka ſpeħjam atſtaħſtits pirmais aiſgahjeju aiſzetojums us Braſiliju Baloſcha un wina mahſas wadibā, preeſch gadeem diwdesmiteem, ar wiſām aiſgahjeju weenteeſigām, pat beħriſchligām zeribam, ar daſchnedaschadu peewilſchānos, ar neiſſakamām — taħdam tā ſelta mekletaju gruhitbam lihđſ noħtuſchānai weetās, kur apmeſtees un kur peħz miſſigām puħlem reis ari iſdeweēs eedſihwotees lihđſ iſtiſchānai, tā ka nu jau war buht meerā ar ſawu likteni.

Otrs jo ſwarigs un ari garſch rakſteens ir no R. Libeka: „Kolonieſchānas leeta Braſilijā“. Scho rakſteenu deretu ſakopot un iſdot graħmatinā tā neaiſmaſajamu zekwadu un padoma deweju wiſās leetās teem, kas domā dotees joprojam turp us jauno paſauli. Tur wiaſch, raugotees no muħfu dſihwes uſſkatu ſahwokka, aprakſta un iſſtaħſta wiſu pa kaħrtai, kas jaeweħro pee pahřzeliſchānās un kaħdeem zilwekeem ween domajams tur tiht pee lablaħzibās, kas jaeweħro Braſilijā pee ehſchānās un dſerſchānās, pee gehřſchānās, pee ſtraħdaschānās, kas pret nelabweħligeem apſtaħkſteem, tā jaisturas pret tureeneeſcheem, tā pee darba un dſihwes kaħrtas iſweħleſchānās u. t. t.

Pallaufſkimees pahřa rindinas, to Libeks ſaħſta par ſauſchu ehdeeneem Braſilijā:

„Galwenakee ehdeeni Braſilijā ir: melnās pupas, riħki, angū, ſaulē ſchahweta gata, ſchahwetas ſiwis. No augteem wairaf leetotee ir oranſchās un bananas . . . Rudſi, maiſes, ſchahwetas zuħgatas, ſahbetu kaħpoſtu, meeſchu putras, kartupeku, ſiħu un peena pilnibas te nepaſiħt.

No eeaħkuma ſchee ehdeeni neapmeerina garſchu un gribot negribot jaſahſ nowahřgt weſelibas ſinā . . . Bet tā nu man peħz paſcha peedſihwojumeem ir ſinams, ka nereħti ſtundas laikā nepatiħkamais ehdeens kluwa par patihſamū, bet newaru to atſtaħt nepeemineĵis.“

Wehl ſchim rakſteenam nepabeidsotees, „Lihdumneeks“ atneſa beħdu weħſti par zeenijamā ſazeretaja un taħtu eezihniĵuſchās tauteeſcha R. Libeka nahwi lihđſ ar wina

nogihmi. Libeks dšimis Lafdones draudšē, bija eefahumā tautas skolotajs un pehz dšihwojis Brasiliā apbrihnojami fēknigas zenšbas pilnu muhšchu, un tagad dus Jahna Kristitaja kapfehā pee Rio-de-Schaneiras. „Lihdumneekam“ ar Libeku pasuhd neween peedšihwojumos bagats tehwiščs draugs un wišadi fēfnigs lihdsjutejs, bet ari spēhzigis pabalstitajs.

Sweiznot tahfajos brahtus karstā Brasiliā, waram titai no fēds wehletees, lai wišu „Lihdumneeks“ teem waretu eedibinatees un pastahwet tā miščs weenotajs ar fapratigi noskaidrotu wirseenu, kahds tam ir.

* * *

Un to lai nu beidsot fakam wišpabri par fcheem laif-
raksteem? Wišā ihsumā war fazit titai to, ka ar faweem
ustizibā dabuteem podeem tee ikkats luhko pelnitees un
neweens tos neaprof semē, ir pat tahdi nē, kas dabujuschi
faut waj weenu pašču podu. Tik nu leela starpiba paleek
ta, ka darba fēfmes pehz dabutu podu fšaita naw wišēem
weenadas, bet dafcheem leelakas, ziteem masakas. Wišč
peelee pee darba fawu spirtumu un uszihtibu, kad ari lai
darba spēhš un ruhpiwa wišur neatrodas weenadā mehrā.

Bet gan weenu eewehrojumu war fazit tā wišpabrigu,
faut ari pee wiša nejuhtam preeka. Tas buhtu tas, ka
originalstahstu rakšneeziba pret agrafeem gadeem gahjuse
stipri masumā. Waj spēhjas masinajusčas? Waj fchee
puhliki neteek atlihdsinati? Waj darba preeks ir subis?
Waj ideali grošijuschees? Kas to lai fina! Mums atleek
titai gaidit grošifchanos us jaunu raschenu fēknibu, us to
ilgodamees gaidifim, nowehledami turklaht kuplakas fēfmes
wišai muhšu kreetnai rakšneezibai.

Tik tahku zeenijamais dšejneeks M. Kaudsišča fungs.
Newaram nepeefšmet, ka M. Kaudsišča fga referats wišai

nepilnigs. Sinibu Romiščjas wafaras fapultschu apmekletaji
un latweešču tauta wišpabri no Sinibu Romiščjas, ja ta
nu reis grib dot pahrskatu par laifraksteem, gan waretu
praftit, lai tad ari pašneeds pilnigu pahrskatu. Tā ka fchogad
referets par nedekas un žitām nedekas awišem, — tam naw
nelahdas nosihmes. Ko tas lai nosihmē, kad peem par
tahdu faktu lapu tā „Limbaschu Sinas“ runā plāšchi un
gari un par nefalihdsinami eewehrojamašam muhšu awišč-
neezibas parahdibam, tā peem par „Dšihwi“ Leepajā, Pe-
terburgā isnahkofchām nedekas awišem, tā „Wahrpam“
nemin ne wahrda? Ja nedekas awišču pahrskatā newar
eewehrot wišus nedekas laifrakstus, tad pahrskats lai labat
pilnigi ispaleek. No Sinibu Romiščjas referenta, finams,
newar praftit, lai tas pats par fawu naudū pirktu itin
wišas awišes, bet Sinibu Romiščjai gan stingri pahrmētams,
ka ta fawus referentus neapghdā ar laifraksteem. Tahda
Rigas Latweešču Beedribas Sinibu Romiščjas rihziwa
pahrat nosodama, lai to jel dauds mas waretu attaisnot.
No Sinibu Romiščjas referenta atkal prasams, ka, ja wiščs
newar aif fchahdeem waj tahdeem eemesleem tā nahkas
fawa peenahfuma ispildit, tad lai wiščs ta nemas nepilda.
Nepilnigi to pildot ari us wiša kameešcheem gulstas Sinibu
Romiščjas nolaidibas grehtu nafta. Referentam wišpirms
objektivi jaepafihstina ar apspreešchamā laifraksta faturu
un pehz tam jarauga laifraksts pareisi raksturot. M. Kau-
dšičha fga referatā tas deefgan spilgtās krahfās nenotika. Feh
waj R. L. B. Sinibu Romiščja nebuhtu ta weeta, kur tas buhtu
eefpehjam? Tomehr wairat krahfās parahditees wareja pat
R. L. B. Sinibu Romiščjā. Ja fatru spredikt tur neifklahstitū,
bet wairat apstatitu nopeetnakās awiščneezibas parahdibas,
to, jadomā zeestu pat Riga Latw. Beedribas wišri.

Seemeta pola atklahščhana.

(Beigas.)

23. aprili mehš greešam polam muguru un usahkam
gawo zeku atpakat us mahjam. Tā ka bija jarehšina us
to, ka ledus pastahwigi tiks dšihšs us austrumeem mehš eerih-
tojam fawu braukumu tahlak us reetumeem. Pee jautā
laira un labeem ledus apstahfcheem, luhkojotees us dšimtenes
pušč mehš pirnās deenas noštaigajam gan labi patahtus
attahkumus. Turpretim sem 87. platuma grada ledus
apstahkti toti grošijās us flitto pušč un mehš nopratham,
ka gada laifs stipri eet us preešču. Waigi mehš no-
wehrojām, ka muhšu usturas lihdsjeku krahjums ar fatru
deenu masinajās un tagad mehš nu apšinajamees arween
wairat, ka mums janowehrsch wišas fawas domas no
pola eelarofchanas un jadodas tagad beigu žihnā, jaglahbi
dšihwiwa pret badu un falu. Dšidra filā debeks mas pa-
masam peenehma baigu peleku krahfu un brihšcheem mums
bija jāistura breefknigas wehtras. Tā ka badā nomirščanas
breefmas arweenu wairat tuwojas, tad mums nepalika
žitas iswehles, tā dotees arween tahlak us deenwideem un
mehš newarejam few atkautees, gaidit us labaku laiku.

Išdeenas titam tahdu masu gabaliku us preešču, bet
titai ar pahrmehrigam puhlem. Muhšu dšihwiwas spēhjas
bija noweštas lihds beidsamam. 24. majā debeks pehdigi
us tahdu ihšu laiku noskaidrojās, bet jau peeteekofchi ilgi,
lai waretu isdarit wajadšigos ismehrojumus. Iššinajam,
ka atronamees us 84. platuma grada tuwu 97. garuma
gradam. Ledus tagad bija stipri fadrupis un peldeja us
austrumeem, tā ka atradās daudsas weetas, kur uhdens
watejs. Us muhšu ragawam wehl bija knapi tikdaudš
baribas lihdsjeku, ka ar teem warejam fāfneegt fawus us-
krahšos krahjumus pee Mansena juhras lihščha. Eefpehjam
mums buhtu tas bijis titai tad, ja mehš zaurmehrā i-
deenas buhtum warejuschi nobraukt 15 juhšes. Tomehr
ar faweem nowahjinateem spēhcheem warejam jaudet par
deenu tikto knapi 10 juhšes. Tadeht pehz eefpehjas luh-
kojam padotees fawam druhmajam liktentim un atteizamees
no domam, ka fāfneegfim fawu lihdsjeku krahjumu mahju.
Un tadeht ari brauzām taifni wirseena us tahdu apgabalū,
kur zerejam fastapt moščhus wehrščhus. Kad bijām pah-

gabjušči par 83. platumā gradu, mehs atklahjām, ka atronamees us kahda gara ledus lauka, kurfch peldeja us deenwideem. Ledus šche bij sabalijees ihsti fihkos masos lautumos un temperatura pazehlušes us 0 gradu. Pee tam pastahwigas miglas aptumšchoja debeft. Nahtofcho deenu notikumī muhs speeda spert ismitufchu foli. Šchahda truhktumaina dšihwe, baribas truhktums, jo deenas porziju bijām speesti pamafinat us trihs zeturtatam un geuhtibas, kahdas zehlas brauzot pa ledu muhs notreeza jo leelā mehrā.

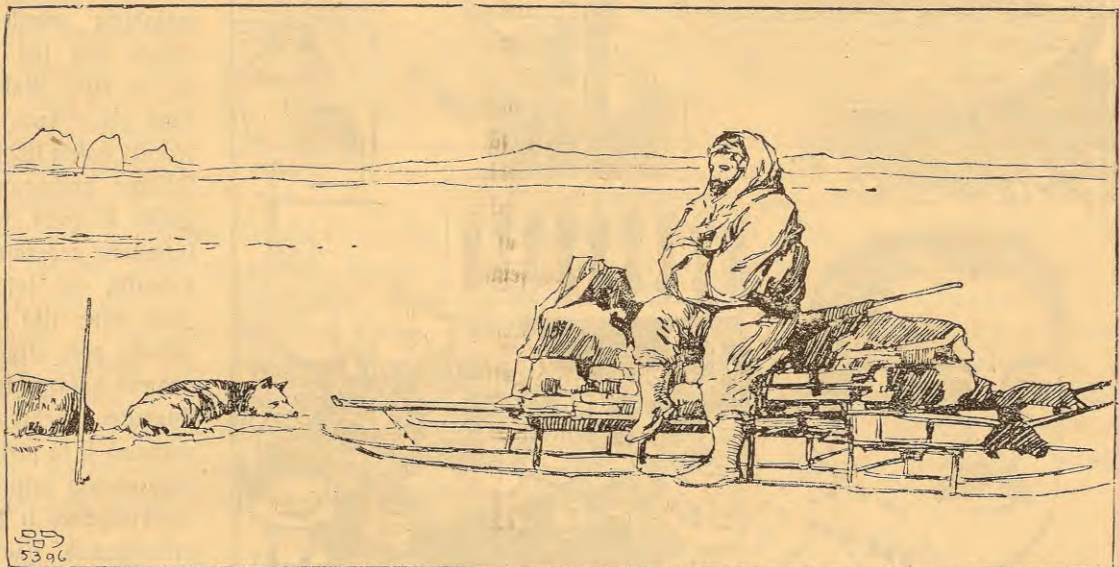
Behz tam, kad bijām zihnijufchees 20 deenas zaur beesu miglu, debefts noftaidrojās un mehs nowehrojām, ka atronamees tahtu lejpūs kraprintfcha Rudolfa juhras wateja uhdēna preefchā, no kura muhs fchēhira kahds mas ledus apgabals, kuzam tomehr nespehjam tikt pahri, lai notiktu us Heiberga falas. Nahtofchās deenās mums nahza pretim lahtfchi, kuzus fagaidijām kā fawus dšihwibas glahbejus, jo tee muhs apgahdaja atkal ar pahrtiku. Behz kahda laika ari debefts atkal noftaidrojās. Utgreeschanās us muhsu isejas punktu Annototu tapa arween geuhtaka, jo par nelaimi ledus fahča peldet atkal us reetumeem. Mehginajam tadeht detees us deenwideem un tikt pee Leufestra juhras fchauruma, kur julija fahčumā zerejām fastapt kahdus flotu walšiwš kehrejus. Domehr us preefchu tikt nekahdi nebija eespehjamš. Tikai lai tittu pee pahrtikas,

mehs dewamees us Dschona juhras fchauruma puft. Šche mehs palaidam wakā fawus fumus un atstahjām tos fawām wilku dabam. Ar kahdas falozamas laiwas un ragawu palihdšibu mehginajam fahneegt Defina juhras lihzi. Dšihwojam weenigi no kahda putna, kuru nofchahwām, kad tas mums laidās garam, mehs dewamees us austrumeem, kamehr septembri fala wairs neatkahwa tikt us preefchu. Tagad mums nebija ne ušturas lihdsfektu, ne munizijas un bijām speesti gahdat few baribu tukšneft, kur nebija fastopama neweena dšihwibina. No bada moziti, pagatawojām jaunus rihkus, lai munizijas truhktuma deht glufchi nederigo flinſchu weetā, atrastu kahdu zitu noderigatu eerozi. Pee Sparbo raga usgahjām kahdu lautumu, par kuru sinajam, ka tur dšihwo medijums. Ar stopu, bultam, strikeem, fchēhepeem un nafcheem mehs brutam wirfū moſchus wehrfcheem, wilkeem un lahtfcheem un nogalinajam tos. Apgahdajamees ar gatu, ahdu un taukeem. Tad eerihčojam kahdu apaltfsemes alu un palikam tur lihds 19. februarim 1909, kad

atkal uslehzja pušnakts faule. Tad pilnigi no jauna farihčojufchees mehs taifnā linijā dewamees us Annototu un beidsot 15. aprili fahneedsam Grönlandes krasfus.

* * *

Behz tam kad Kuka fimojums par wina seemeta pola apzefojumu, kahdu winfch to laida klajā amerikāni awiſē „New York Herald“, par ahdi jās Londonā, angktu polar pehtneeki kumufchi mafat fchaubigi un kaptains Skots, kurfch lihds ar Šekltonu (Shakleton) apzefojis deenwidus polu, isteizees: „Neweenam naw teeſba par leetu fchaubitees, Kuka fimojumā naw nefa tahda, kas nebuhtu eespehjamš.“ Utteezotees us leetu Skots peefihmē: „Irahdas, ka Kufs fawu zefojumu usfahjis pa polarledu no Alfeka Heiberga falas un ne no Kolumbijas raga. Tas isnahf wairat nekā 20 gradus us reetumeem. Tahdā kahrtā Kufs lizis jaunū pamatu un ar to buhtu iſftaidrots, ka winam nahzees zefot weeglat nekā Merkham (Markham) un Pirijam (Peary). Weena no

Seemepola atradejs Dr. Kufs ar ragawam un fumeem.

eewehrojamatām weetam Kuka fimojumā ir ta, ka wairat us seemekeem atrasta seme. Kuka atradums pahrgrosa geografisko karti fihktumos un konstatejums, ka polarjuhrā naw ledus speedeena, tas ir tas galwenais, kas fazet geografisku intereſt. Par Kuka atpatatfefojumu Skots iſfalas: „Behz tam, kad pols bija fahneegts un Kufs atgreesees atpatat us zeetsemi, winu nefas nekaweja iſpildit fawu nodomu un palikt tur lihds pat fchim gadam kopā ar eſtimoſeem. Tadeht tad ari wina atpatatfefofchanas ilgums nebuht nerunā pretim wina fimojumam.“ Kahds punktš Kuka fimojumā ir fewiſchki eewehrojams. Winfch runā par temperaturas nokriſchanu us 83 gradeem sem nulles; ta ir temperatura, kas semata par to, kahda jeb kad ir iſtureta un tahda lihds fchim panahkta weenigi mahftligā zekā laboratorijās. Kahda autoritate Londonas hoſpitalā, us jautajumu, waj pee fchahdas temperaturas eespehjamš dšihwot, atbildeja, ka winfch to neturot par neeespehjamu. Tas atkarajotees fewiſchki no apgehrba un ari no tam,

waj gaisš rahms; tomehr arween šchis punktš esot ta us krichtošakā weeta Frederika Kuka šinjomā.

Sawas pirmās ekspedizijas wehsture Birijs min ar atfinibu Kuku, kura tehws tapat ka winsch bijis ahrstš. Winsch faka, ka tam pee šchis ekspedizijas leelt nopelni. Birija ustiziba us jauno ahrstu bija tik leela, ka winsch Kuku eezehla par otru komandantu pee kahdas šwarigas laiwās ekspedizijas. Kuks ari šcho ustizibu pilnigi attaisnojis. Winsch it ihfā laikā tapa par ekspertu šchini jaunā arodā. Kuks bija labs strehneeks un isweizigs laiwās wadonis un komandants, kam nekad netruhta isfnaschanas dahwanu. „Kuka ahrstneeziskai gahdbai,”

Winsch notika lihds 80. gradam 23 minutem seemeta platumā. Pee šchahda pahdrošča nodoma stahjās wehlat wehl tika Dschons Šilips, wehlatais lords Milgraws (Mulgrave), kusch 1773. gadā farihoja pirmo sinatnistu ekspediziju us Spizbergenu salam, no kurenes tas pahr seemeta polu gribeja stubret us Indiju. Tomehr no Spizbergenas us seemeteem tam stahjās zekā nezaurbrauzami ledus fastrehgumi, tā ka tas newareja tikt tahtat us preekschu. Tahtaku šchini muhschigā ledus apgabalā tika Birijs (Peary) fawā zeturtā brauzenā us seemeteem. Winsch gribeja iswest jau agrak no abeem walšwš šehrajeem Sersbey (Saresby) 1827. g. usfahkto planu, proti, fahneegt polu ar ragawam, tā ka tas pehz wina domam bija zeets lihdsens ledus laukums. Tomehr ledus nebuht nebija zeets nepahrtrauktš laukums, bet starpā atradās wateji kanaki, tā ka Birija ragawu brauzenam nebija panahkumu. Pehz 35 deenu ilgām publem tam wajadsēja greestees atpakat; winsch tomehr bija jau fahneedšis 82 gradus un 45 min. Nahtošchee zetotaji Merkems (Marham) un Lokwods (Lockwood) notika lihds 83. grada 30¹/₂ min. Dšihwa propaganda preeksch leetas iszehlas Wahzija, kur to tahtu attihstija flawenais geografs Augustis Petermans, nosauktš pa jotam „polara papus”. Zaur wina tika farihtotas diwas leelas seemeta pola ekspedizijas. Pehz wina nahwes polarpehtneezibā eestahjās lihds sinamam mehram klufums un bija manama it kā pretoschanās pret tahtdeem brauzeeneem taisni us polu, kuri bija iswehrtušchees it kā par sportu. Šchi pretoschanās isgahja no eewehrojama seemeta pehtneeka Karla Weitrechta. Pehz wina eestateem polara brauzeni bija iswehrtušchees par „starptautisku jakti” pehz pola, pee kam tika wehl zenschtees, zit ween eespehjams par wairat gradeem un minutem polam tikt tuwat. Us wina eerošnajuumu tika eerihfotās pezpadsmit interefantas

Kuks Kopenhagenā no weefnizās balkona apšweiz lauschu baru, kusch tam usgawilē.

Birijs raksta, „japateizas par to, ka pa ekspedizijas laiku nenotika ne ta masakā šlimiba. Man japateizas personigi loti daudš Kuka ahrstneeziskai isweizibai kā ari wina nefatrizinamai pazetibai un aulstafnibai itweenā stahwolki. Winsch arweenu bija gataws palihdsēt, bijis nenogurstošs darbineeks.”

* * *

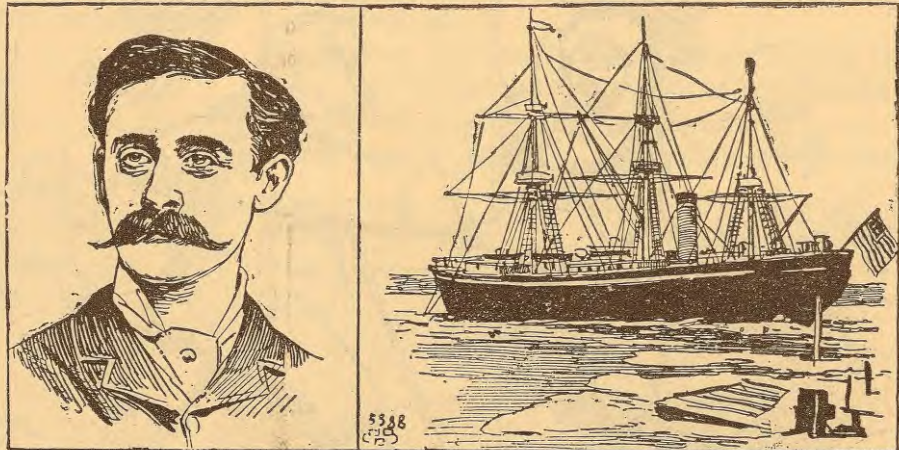
Apstatišim ihfumā seemeta pola eekaroschanas wehsturi. Pirmais polarpehtneezibas waronis, kas pehz labi pahrodomata plana pirmās dewās us semes pašču galejo seemeta spiji, bija anglis Henrijs Hudsens (Hudson), kusch no 1607. lihds 1611. isdarija šchetrus polarbrauzenus.

polarstazijas, kuras nodarbojās ar nepašhstamo apgabalu ispehtišchanu. Tomehr sinatnistkais eeguwums, atteezotees us geografskām sinaschanam bija wehl deesgan neezigs un tā ar laiku nodibinajās atkal usfati, ka seemeta pols kā mehrtis ari preeksch pehtneezibas naw bijis wilinoschi maldi, bet ka ar wiseem špehteem wajag zenstees winaam tikt klast. Šweedru ekspedizija Lorela un Nordenfjöldā wadibā eewadija atkal šchahdu jaunu laikmetu; ekspedizijas kuga „Vega” duhschigais brauzens un ari winaat palat isfuhtitā „Jeanette” (1879. g.) fahzehla eewehribu. Tas pawedinaja ari wehl Šridtjofu Mansenu, pehz kura jaunatā laikā isdariti wehl daudši brauzeni. Mansena pahdrošča ekspē-

zija us „Frama“ (1895. g.), pee tam schis kugis notika lihds 85 gradeem 57 minutem, bet Nansens pats lihds 86 gradeem un 4 minutem, pehz profesora Hafata, ta winsch to peemin fawâ polarpehtneezibâ, ir tas leeliftums, kas lihds schim fasnuegts polarpehtneezibâ. Wina panahkumi issauza waj tihri medibas us seemeta polu, pee tam ari daschas ekspedizijas pahrschibâs un ta finams, tad ari tika leetots balons. Sweedru profesors Andre ar to pazehlâs no Spizbergenu salam ar garu srika asti, kura willâs pa semi un darija eespehjamu Andre'am balonu stuhret. Winsch aishrauzja 1897. g., bet wehl lihds schim naw atgreeses. Daschi atrasti preelshmeti leezina, ta winsch dabujis drofchu galu. Nansena eewehrojamaikais un dedfigatais fahnyensis ir Pirijs, kusch nepegurdams usfahjis arween jaunâs ekspedizijas un ari schimbrihscham kopsch 1908. g. wafaras ar kugi „Roosewelt“ meklê pehz seemeta pola. Winam ari isdewees 1906. g. no wiseem, kas lihds tam seemeta polam bija tuwojuschees fasnuegt to augstako platumu, proti, 87 gradus 6 minutes. Pehz wina otris nahf marines ofizeers Kanji (Cagni), kusch 1900. g. bija tizis lihds 86 gradeem 34 min. Kanji bija dalibneeks no tās leelâs ekspedizijas, kuru 1899. g. farihloja Abrutschu herzogs; pascham herzogam no kamanu brauzeeneem bija japaleef atpakaf, tadeht ka tam bija nosaluschi diwi pirksti, kuru galus wajadscha noemt. Neweitsme bija ari wahzuamerikanu schurnalista Waltera Wellmana abeem mehginajumeem 1894. un 1898. g.; tapat abas amerika-neeschu milionara Zieglera spihdoschi farihlotâs ekspedizijas us twaikona „Amerika“ nedewa nelahdus scharigus isnahkumus. Pirmo brauzeenu sem Baldwina wajadscha pahtrautt,

tadeht ka pasahkuma wadonis bija fanahjis asâ konfliktâ ar kuga norwegu kapteini. Otris brauzeens sem A. Fiela ilga diwus gadus, tomehr neewehrojot trihs leelus bihstamus kamanu zekojumus, ekspedizija netika ne tik tahku ta Kanji un Pirijs. Ko schis ar bagatigeem lihdsjekkeem farihlotâs un leelâ apmehra usfahktâs ekspedizijas naw warejuschas paspeht, tas tagad nu isdewees kufam it weentahrschâ zekâ.

* * *

Pirijis un wina polarfugis „Ruswelt“.

Kamehr schis rindinas rakstu, telegrafs atnesa finu, ka ari Pirijis eeradees atpakaf un atradis seemeta polu pirmâis, jo neatradis no kuka nekahdu pehdû. Pehz F. Nansena isteikuma us pola ledû eespraustais karogs newar us pola buht, it weentahrschi tadeht ka ledus pastahwigi staigâ... Warbuht, ka ledus gabali, sem kura reis atradees pols, peenahf ar wisu karogu pee Amerikas kraasteem. Janogaida, kamehr leeta noskaidrojas...

Pirijis un Pols.

„Atkaujat, ka stahdos jums preelshâ: mans wahrds Pirijis.“

„Juhš wehlatees?“

„Ai, gribeju titai ar jums eepashtees. Juhš nemas neshneet, jik gruhti pee jums peetik. Es turu sewi par laimigu, ka man tas isdewees.“

„Ko juhš fakat, Pirija kungs. Atwainojat, ka es juhš neapfweizu tikpat alti: tas ta manâ dabâ. Atklahti fatot: es juhš nesaprotu. Preeks tas tatschu newar buht. Jauki ari pee manis naw. Tâ tad, kas jums ihsteni teef no tam?“

„Bet es juhš kuhdsu, Pola kungs! Esmu beidsot fasnuehs mehri, pehz kura zilweki gadu desmitus ilgojuschees. Pehz besgaligam gruhtibam man beidsot isdewees —“

„Gratuleju. Bet tadeht tad zilweki sewim sprausch tahdus mehriks? Juhš man peekritiseet, ka sche naw ko

nemt. Tas weenigais jaukais sche augschâ bija ta weentuliba. Bet tās nu ari wairs naw, kopsch ledus apstahkti isdewigi. Es tagad kuhschu par tahdu isbraukumu weetu.“

„Nu, nu, Pola kgs, par to jums naw ko bihtees. Juhš nemas newarat eedomatees tās gruhtibas, kas man bija jaistur!“

„Dee zilweki pahrat jozigi. Manis deht tur taihti tahdus apstahktus.“

„Ja to fin, ka taps nemirstigs, Pola kgs, tad tur daudf par tahdeem apstahkkeem neistaisa.“

„Nemirstigs? Zaur mani? Tas jau koti glaimojochi. Kas tad jums tur rokâ?“

„Karogs. Tas ir Seemet-Amerikas karogs.“

„Un scho daittu juhš steepjat wisu laiku lihdsi?“

„Al tu deewia, juhš jau finat: ir taisniba, man

wajadseja labat nemt lihdsi wairaf promijanta. Jo kas atteežas šče augšam us ehššanu, — tad atleef wehl daudš ko wehletees. Bet ko lai dara? Juhs nemas ne-finat, žil tee žilweki neustizigi. Man tatšču wajadšes

„Manis deht. Lai gan atronu, ka ta ir nejauka mode. Wišf kaudis nem lihdsi karogus un sprausch tos manā mugurā.“

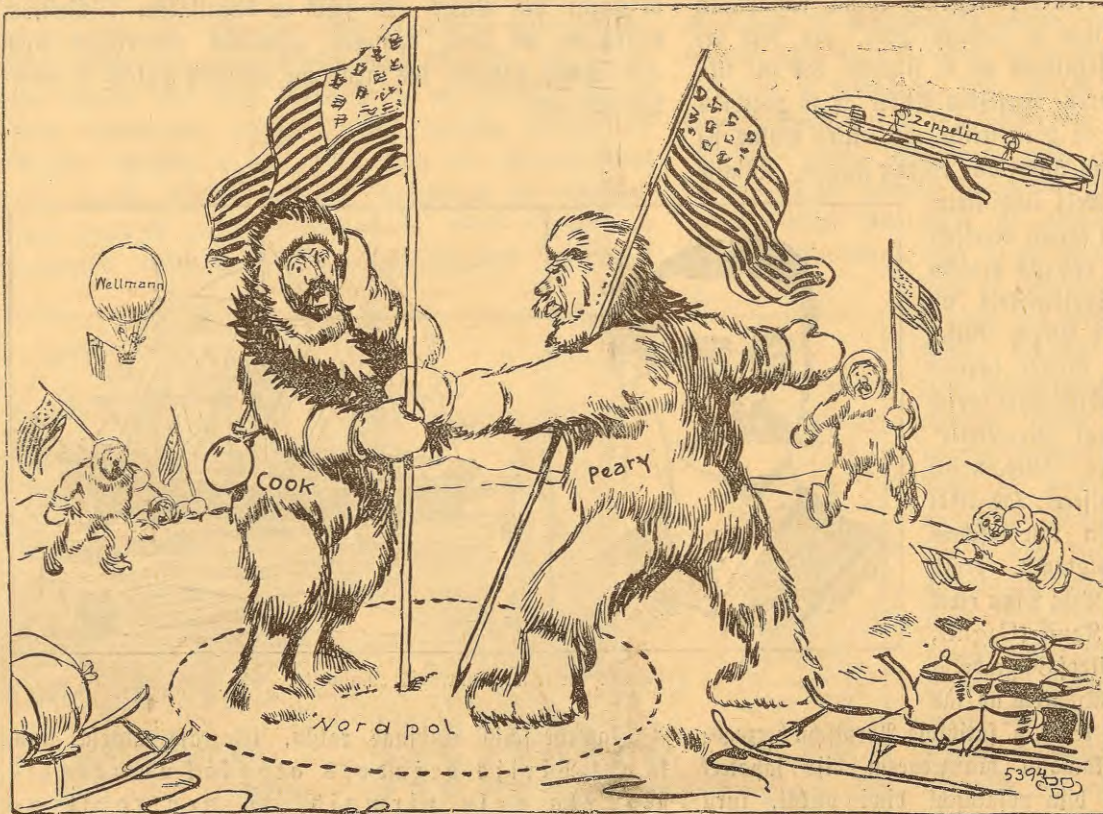
„Ko juhs fatat? Wišf kaudis? Negribu tizet, ka pee jums šče jau kahds žits buhtu bijis?“

„Sinams, ka jau kahds ir šče bijis, Viriija tgs. Pagreešchat tikai druzjin galwu un paluhfo-jatees pa labi.“

„Pateescham: tur jau ussprausis karogs. Ne, bet tā ko! Kas tas bija par žilweku, kas usdroščinajās šče buht pirms manis?“

„Bet Viriija tgs: neustrauzatees tatšču tā. Kas tas bija? Es domaju, winsch fauzas par kuku, waj tam lihdsigi.“

„Ne, tahds pikis! Tahds negehligs pikis! Tā tad es nemas nebuhtu juhsu atradejš?“

Kuts un Virijs plehščās deht seemeta pola.

teem peerahdit, ka esmu šče bijis. Ja jums tur nekas nebuhtu pretim, mihlais Pola kungs, tad atkaufchos fem to brijwibu un eespraudišču šče eelšch jums karogu.“

„Ne, tas juhs neefat. Bet apmeerinajatees: warbuht, ka ari es nemas neefmu tas Pols.“

Kad druwa breest.

Renē Bašena romans. No frantšču walodas tulktots.
(Turpinajums.)

VIII.

Abta Rubijō šchehlastibas dahwanu
šawahššana.

Fontenelas kaudim bija šanahššana us uhtrupi, kuzai wajadseja notikt Epinā, pirmdeen 22. jūlijā.

Ašišča, kas bija islihmēta us mahjas seenas, pastažoja ščo „brijwprahtigo“ pahrdoššanu, un šanumureja preešchmetus, kuzi bija nolemti wairafšolššanā.

Kopšch šchi ašišča bija kkuwuse islihmēta, Gilberts dšhwoja kaut kur tahtaf.

Us muiščas pušf winsch wairs nenahža šchās šarkanās lapas deht; winsch ptahwa labibu kahdā attahškā fermā un nenahža agrakt, tā festtdeenās us šawu mahju Bas-di-Lupu, isbehgufodams no šaweem šenakajeem draugeem

šatittees, iswehšedamees eeschānai žeku weetā tikai kahžjelinaš, pat šaunedamees un šamulšdams behrnu preešchā, kuzus tam gadijās nejaušchi šastapt.

Abts Rubijō, aššauts no šawas šlimās mahtes, bija pamētis šawu draudšf, pirms eefahka ščo šchehlastibas dahwanu šawahššanu, kuru tas bija apšolijees iswest, un, pahrnahžis us Fontenelu, winsch atlika no weenas deenas us otru ščo šmago darbu, kas tam nedewa meera.

19. jūlijā, kad šaule uslehža, gaisš wehl bija karstis un pilns walardeenas putekku.

Šau šeščas nedēlas kopsch šeme žeta no šaufuma.

Lapas pušnowihtuščas nolahrās gar šareem; ptawas šedu laiks bija jau pahrgahžis; graudi bira no wahrpam un kaudis aššefšas, ložidamees pa labibas druwam.

Darbs druwâ gan bija daudš geuhtats, nešâ tas ausu un kweefšû pfašwejeem parasts un pehz wiša ahrežâ isffata spreeschot, bija domajams, ka isnahtums ari newaretu buht fewiškfi isbewigs.

Tas bija tas, par ko domaja abts Rubijò pret pusdeenas laifu, kad winsch kahpa lejâ no Fontenelas, lai aifsneegtu Pas=di=Lupu.

Uš zeta, kas skaneja kâ dobaina klints, winsch sofoja lehni, galwu noleezis, pawifam pretim fawam paradumam.

Gar pilš aleju eedams winsch pazehla galwu un eeraudfija Miščelu de Mekšmje uš baltam margam atspeedušos slahwam.

Saunais zilweks mahja ar rolu:

— Waj neatnahtfeet pee manis?

Winam bija koti meerigs isffats.

— Ja gan . . .

— No kura stuhra juhs fahkfeet?

— No Pas=di=Lupas mahjeles. Peezas mahjas, neweena kristiga zilweka. Es pasteidsos, talab ka tagad ir asaida laiks un ka tad deenas algadschi ir mahjâs . . .

Miščels fweizinaja pasmaididams.

— Ejeet, ejeet, labas sekmes pee pfašwejeem! Abta funks, atnahzeet schowatar pee manis un isstahsteet manim, kâ jums gahja ar juhsu pirmo schehlastibas dahwanu fawahschanas deenu? Juhs tatschu uš manis palaischatees?

— Laikam gan . . .

— Nedseet, abta funks, muhsu ferment ir astoni litri ašnu — tad klausatees: wisnabadsigakajâs Franzijas ašnâs weenmehr wehl buhs kahda pile, kas tiziga.

Wini speedâs rokas un abts Rubijò steidsâs lejup,

Wehrmana dahrs Riga.

No nefa zita newareja wehrot, ka winsch pahrzeefsch tif fmagu trihst, kâ ween no bahluma ap wina nahšim, kuras bija isplehtuščâs wehl platakas un no wina fawahschaugtâs rokas pirstu trihzeščanas.

Cetšch wina, wiša pahrwehrhuščâs, klusa un warena fawâs fahpju mahjâs, wiša fawas rahfas energija bija atdsihwojusēs.

Uš abta Rubijò waizajeena:

— Kâ jums klahjas?

Winsch atbildeja:

— Skitti.

Det tas wišs bija isteikts pilnigi nenoteiktâ toni. Un winsch peebilda.

— Es gaidu nahkam kahdu wehrschu dsineju, lai winam farunatu wehrschu nosuhtrichanu. Kâ juhs redseet, semkopis lihds papehšču galeem. Un juhs? Waru usminet, ka juhs ejeet pa darischanam.

paahtrinadams fokus, lai iseetu uš tuwâ kahjelina, kas aislozijâs starp pfawam.

Pirmâ mahja, kura winsch eegahja, bija Gilberta Kloketa.

Deenas algads, pehz labibas pfauschanas nosnausdams, bija koti pahrssteigts no schahda negaidita apzeemojuma.

Winsch bija atgreesees istabinâ.

Winsch bija wehl wahjisch un atradâs gutus uš fawas wezâs gultas.

No trokšna, kas bija iszehlees no durwju wehrschanas, un pehščnas gaismas un gaisa eepuhščanas, winsch apgreesâs, kâ medineeku wajats islehza no gultas, nokaunejees, leelâ steidsibâ aispogadams fawa krekla podšinu un ušwilldams kahjâs fawas kola tupeles, kas atradâs sem gultas.

— Tawu teiščanu, muhsu pašchu preesteris! winsch

fazija. Atwainojeet! Es nebiju sagaidijis juhsu ap-
meklejuma, es nebiju domajis par jums . . .

— Es koti noscheloju juhs traucedams, Gilbert. Bet
manai nahschanai ir kahds pamats . . .

— Un tas buhtu, preestera kungs. Suhju preeschagahjeis
nekad netika pee manis atnahzis lihds tai deenai, kur winsch
eeradas, manas nabaga miruschas seewas meefas atdot
semes klehpim. Apsehchatees tatschu.

— Pateizos.

— Glahst wihsa? Warbuht juhs eseet isflahpis? Tas
atpirdstina. Bet es nu newaru schodeen dsert.

— Ne, es nahku kahdas koti swarigas leetas deht.
Es apstaigaju wifu draudsi, un eefaktu no Pas-di-Lupu.
Gilbert Klotet, juhs sineet, ka walstis mums wairs ne-
maksas algas?

galwu, it ka mekedams wahrbus, kuri tam bija jateiz, it
ka kad tam buhtu luhfu swars jaaprehkina, kas no kahda
koka nopleshchami.

Winam bija wehl ta pate runaschanas spehja, kas tajas
warenajas deenas, taisna foga figura, karajoschees schocku
kauli, pusaiswehrttee azu plakstini, pee azim turwu pee-
auguschas ufazis.

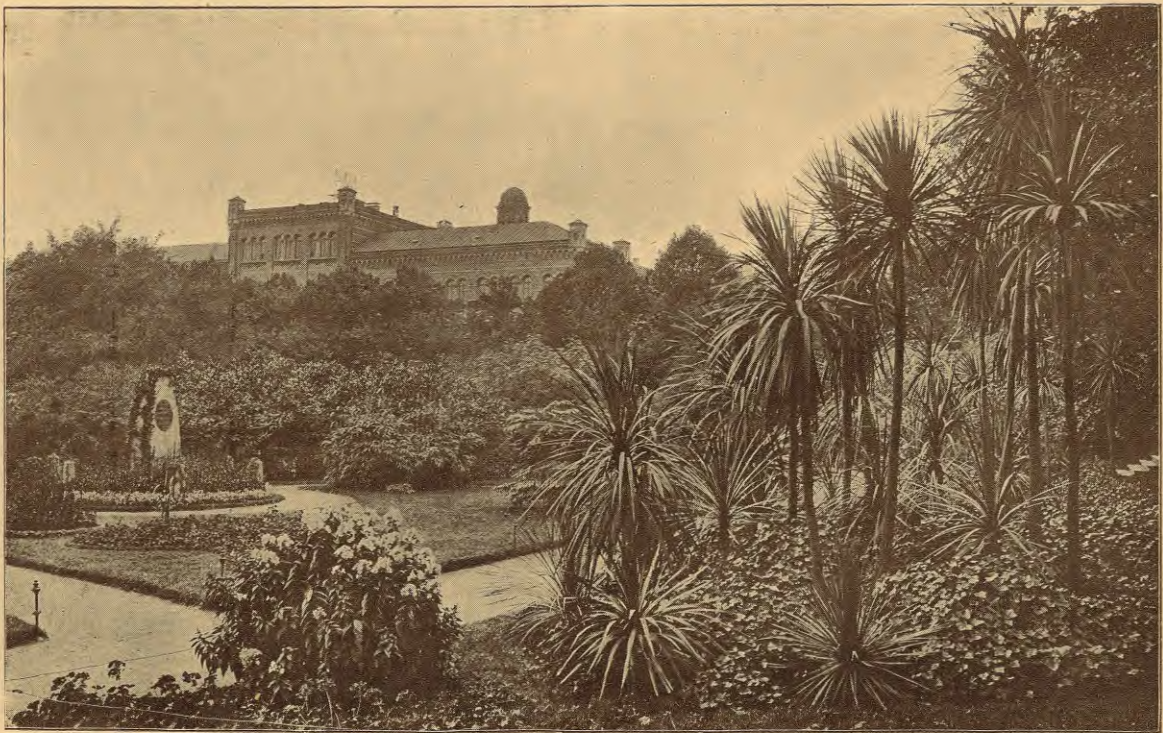
Kahdas gan atminas safustinaja wina garu?

Kahdas pateefibas winsch femi nolehma?

Wifs palika noslehpumains.

Winsch runaja titai par kahdu weenu leetu un pee tam,
warbuht, par paschu neeewehrojamafo no tam, kuras winsch
domaja.

Winsch pagreesas, paraudstijas un wina filais flats pa-
lika weenmehr zeenigs.

Wehrmana dahrs, skatotees no Paulutshi eelas.

— Pateefiba es to dabuju sinat no laitrakstu sinam.

— Tad es nahku juhs luhgt, juhs un juhs wifus
draudses lojektus: waj juhs negribetu dot kaut zit, lai
kautu juhsu preestereem dschwot, manim un ziteem, jeb
waj gan juhs gribetu pamest religiju? Suhse eseet brihws,
Gilbert. Atbildeet manim pehz sawas frdsapstinas.

Abts peezehlees kahjas, koti ustraunkts ifrunaja formulu,
kuru winsch bija sagatawojis noskaitit katrai gimenes galwai.

Winam schkitas, ka winsch sawa preeschah redsetu wifus
zeema laudis noslehguschos un luhgdamees.

Ko tad gan winsch darija?

Winsch luhdja.

Zeems no karstuma nomahkts klufeja.

Kaut kur kahds putns sara eetupees dsedaja.

Weena krela un weenas apalschbiffes, ar semu nolektu

— Preestera kungs, man ar wifu to leetu naw nekahda
sakara; bet ja nu ari man nebuhtu nekahda sakara, tad tas
manim weenaldfigi. Es grihu tikt aprakts swehtita semē,
ka mani aischahjeji.

Abts, kusch bija gribejis pateiktees, no ustraunkuma ne-
bija eewehrojis, ka winsch weenigi turpina augsta balfi
luhgshanu, kuru tas bija eefahzis semā balfi:

— Sancta Maria, mater Dei . . .

Deenas algadstis no wifa ta mas to eewehroja.

Winsch patš nogreesas; krustam schkehrsam winsch rakajas
lihds usrata pehz wifam shmem kahdu wezu kapara portmoneju,
pehz tam, speesdams abta Rubijō sawa sawu upuri, fazija:

— Neefmu patš nekahds bagatneeks . . . Newaru to
leelu dot. Gribet nu gan to gribetu . . . Manai nabaga
Marijai pirmden buhs uhtrupe . . .

Abts, koti bahls, nehma pirkstos ņawu dirvu franku gabalu un pazehlis to, nowilla gaisā krusa sīmi.

— Benedicat vos! winaš ņazija. Pateizos Gilbert. Deems juhs neatstahs.

— Lai tad tas nu buhtu, zilweks atbildeja.

Warbuht, ka wini wehl ilgi buhtu runajuschi. Bet abts steidsās projam un gahja tad pa mešča zeku, eegreesdamees pee ņawū, kaħdā semā istabā, kur atradās tehws ar mahti un peezi behrni, patlaban eeturejuschi pusdeenu.

Ēhdeena bħoda wehl pilna beespeena un drusku atradās starp wineem uš galda.

ņawū peežehlās, ņawilldams usatschus un kà Gilberts stingri usluħtodams preesteri.

Un tad starp wineem noriņnajas gandriħs lihħfiga ņaruna, kaħda bija noriņnajušes starp preesteri un deenas algadfi.

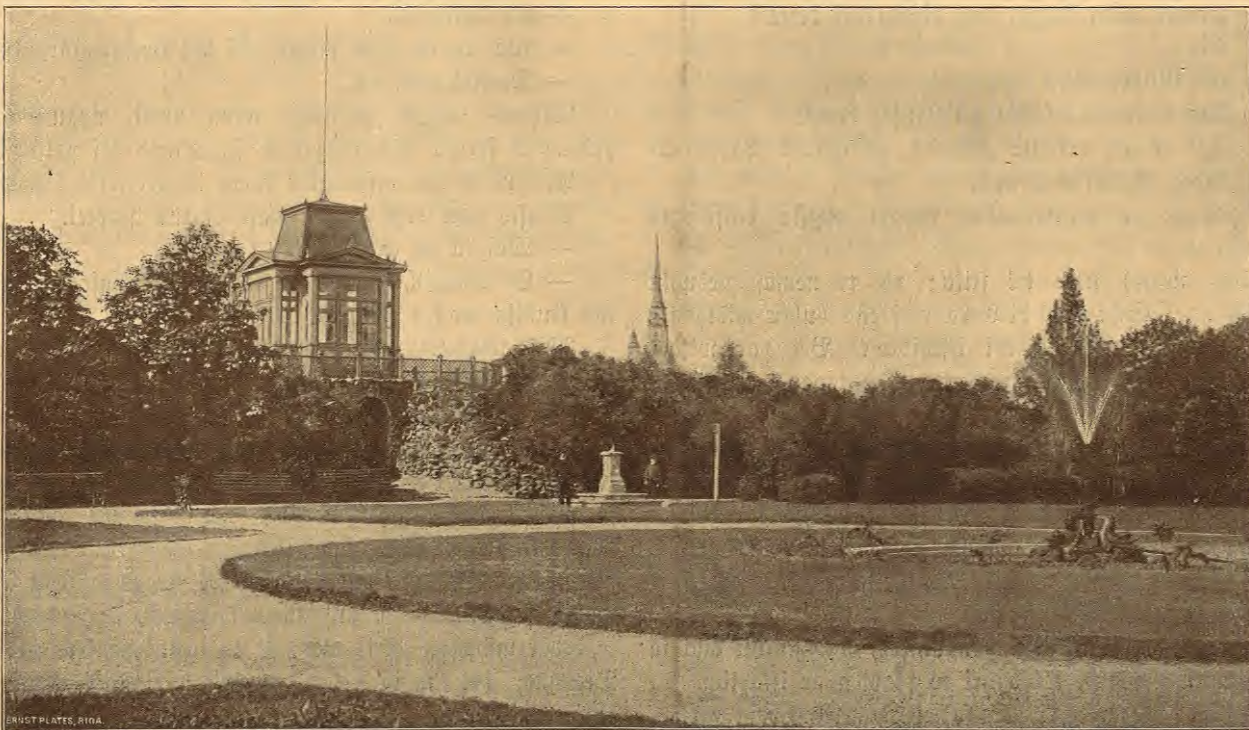
— Ja jums nebuhtu wairs mahjā maišes to ehst, deenas algadfis ņazija aisejoscham preesterim, tad es jums neatteiktos to dot. Ja nu es atfakoš dot, tad tas noteel talah, ka ar jums tih tabki wehl naw. Tas ir tas eemeffis.

Abts dewa sīmi ar galwu pats neapgreedamees, kamehr ņawū ņadfiņa otrā istabā mahti ar behrneem, kuri bija isbahsuschi ņawas galwas ņaulē zaur durwju aiskarameem.

— Wahgatees, neleeschi, waj neredseet ka preesteris ir ņe! winaš issauza ņmeedamees. Winaš tagad domā par ņawu religiju!

Abts turpinaja ņawu ņehlastibas dahwanu wahkschanu.

Winaš eegreesās Kloketa kaimina mahjā un wezā Šħistamondas mahte luhħsa:

Strehlneeku dahrs Riga.

Abts bailigi eesahka atfahrtot ņawu luhgumu.

— Ne, kungs, pahtrauza ņawū; tas ir weltigi. Juhs labi sineet, ka es neesmu no juhsu partijas.

— Bet es neesmu no nekahdas zitas, kà tihai no Deewa, abts ņazija.

— Beeteef. Es ņaziju to es ņaziju. Es nedodu preekšč ņahħdam leetam . . .

Abts Ćubijō pazehla roku pa otram lahgam, pahri isbriħnejuschamees behrneem:

— Benedicat vos!

Swehtibu nowehledams winaš isgahja.

ņawū winam ņekoja.

Winaš bija aiskustinatš, warbuht pat ņawilnotš, paschos ņrds dskumos. Melnee ņrogainee mati nokahrās pahrwina waigeem.

— Waj es waru dot ņawu upuri, nefarunadamās ar ņawu zilweku? Wina naw mahjās.

— To ne, turpretim wajadfiģs ari winam runat, lai ari winam buhtu ņawa data pee ņwehtibas.

— Tad, es newaru.

— Ardeewu, Šħistamondas maht!

Abts Ćubijō apgreesās uš ņawa papehscha, bet winaš nehija wehl ne tšhetrus fotus aisspehris pret Dikņneņa tehwa mahju, kad labā ņeerwina aiskeldamās krukstim un triħzedama, drebedama strehja winam klah.

— Apstahjatees tatschu abta kungs, nemeet ņeħo!

Wina dewa deņmit ņū. Winai bija ņeņchi behrni.

Dikņneņa tehws, ar no treekas noņstū puņi, labo roku ņaņchnaudfis, kaħlu ņagreesfis, nekustoscham un stiklainam, nedshwam azim, bija apsehdees ņawu krehħlā loga preekščā.

— Tas nu gan buhtu bijis peenahzigati manim pee jums luhgt schelastibas dahwanu! Pehz wisa ta es nekad wairs neefmu warejis us hasnizu tift!

Pehz tam, apstihmedams pagalwi, us kura atslutejās galwa:

— Nemeet tatschu tuhlin tur tos sū, kuri atrodas us lamina, tas ir wifs, kas man peeder. Un pehz tam wehleet manim meeru. Pa godam!

Abts panehma diwus sū, atstahdams pahrejos.

Schist Lapp'a feewa, kas dshwoja gandrihs paschā mescha malā, masa no auguma, labi parefna, tshagana un apkehriga, gandrihs flaisa wehl, kuru redseja darbos ejam tikpat beeschi kà winas wihru, redsedama nahzeju pagreeschamees jau us winas buhdas pufē. Jau finaja preestera nahschanas eemeflu.

Wina nenogaidija ta luhgshanu, bet eefahka pirmā no fawas pufes, fastapdama abtu pee mahjas stuhra.

— Teizeet, abta kungs, waj Rawū ari dewa?

— Nē.

— Un Gilberts?

— Pee wina es eefahku un winsch dewa.

— Tad es ari doschu: disputu gadijumos Lapps arweenu stahw us Gilberta pufē.

Ssedams no mescha abts runaja augstā balfi pats ar fawi:

„Tas nemaj naw tif flitti; es to nemaj nebuhtu domajis . . . Schi Pas-di-Lupa waj gan buhtu wislabatā mahja draudse? Kā to lai isskaidro? Bet par wisam leetam, fur tagad man greestes. Bet tagad, ar pilnam buram, Rubijō!“

Winsch metās nost no zeta, dewās schkehrfu pahpshawam, arweenu pazeldamees augstak un augstak us Epinas fermu, fur Kloketa meita nezeenigi atraidija schelastibas dahwanu luhdseju un pehz tam pahrgahjis pahri Fontenelas zetam, winsch eektuwa kahdā druwā, kura bija labibas apzirnis kahdai draudses leelakat fermā.

Tā ka schis laufs bija paugurains, tad grehti bija to ar maschinu nophtaut, talab ari to pshawa ar iskaptim.

Wahrpas weena pret otru faleekdamās isweidoja pehdas trihs no semes beesō kaschoku wehl juhtigaku, wehl beesaku un kustoschaku nekā kahda swehra ahda; tas bija lihgojoschs wahrpu tepikis, no kura jau atdaltijās un ispluhda labibas saldā smarscha, jo no leelā karstuma nozirstee salmi ahtri ween fakalta, kkuwa gaischati, bet graudi pahrwehrtās miltainati.

Bet tagad laudis bija eegahjuschi schai zepli.

Wini pshawa.

Abts melleja fawas awis.

Tur ir trihs faleelufchees zilweti; aiskalti nodegusch, rotas, kas iskaptis tur pubrinki, faleelufschās; lihsums fekoja kuslibai ar masaku noteiktibu; issteepās kahjas pehda wirsijās arweenu wairak us preeschu pehz diwreiftigas kermena sakusteschanas un pehz diwreiftigas iskaptis sobu noschahschanas.

Pshawejus wareja redset no muguras.

Pirmats pshawejis bija jau labi puszirteena; otrais pshawejis, wina brahlis, ar fawu zirteenu fekoja pirmajam

us peezdesmit metru eepakafsch un treschais pshawejis gandrihs paschā laukuma malā, abtam paschā preeschā, bija kahds kalps, wahjisch pusaudsis, gadu feschpadsmit wezumā, kuresch isgreefa fawu iskapti, atspeedis to pret zeta galu.

Nedsedams abtu tuwojamees, pusaudsis smejhās, pa-raustija plezus un eefahka phtaut.

Beeschti tad runaja par preesteri wina preeschā un ne ikreis bes fawam peedewam.

Senkim bija fahrti waigu gali, bet zit wahjisch bija wina kermens, kahds flimigs mantojums bija wina bahlajā katla krahsā, jau mihstajās smaganās un kuprainajā pus-atwehrtajā mutē, kahds lopisku kaislibu mirdsams wina azu redsofki, kahds wahji apflehts jaunibas nahweklis duseja eeksch schis wina islitschanās!

— Masais, abts waizaja, es tewi fastopu pirmo reisi. No kureenes tu est?

— No Aljeras.

— Waj tu est bijis pirmo reis pee swehtwarina?

— Droschi gan, nē.

Nahwes seegels eeslehdsa wina muti, noguruma un pahragras spehta patehreschanas filganums bes palihdsibas. Pusaudsis bija eespraudis fawu iskapti wirs kopas.

Winsch pats bija gluschi mas blakus iskapti.

— Waj tu est ari krushtis?

— Es domaju, ka ja, jo es biju tai paschā wezumā, kad krushtija manas mahfas.

Abts atfahrtoja formulu, lai isskaidrotu fawas nahschanas noluhku.

Un smeeklis aplusa.

— Ja es luhdsu no tewis kahdu schelastibas dahwanu, tad tas nenoteek naudas deht, mans masais, bet tas noteek jo wairak deht tawas masās, nepastihstamās dwehseles. Tapat kà tu es esmu dshimis fermā. Es esmu tapat kà tu strahdajis. Bet es esmu pametis tos, ko es mihleju, fawu mahti, fawus wezatus un fawus kaimikus, lai wifus juhs jo labak mihletu. Teiz man, ka tu nestini neneeka no labā Deewina, bet kad tu nekad negribi buht stary wina pulgotajeem.

Saule jau sen bija issuhkufe semei wifu atlitufcho uhdens krahjumu un tagad ta dsehra fulu kokeem un sahlei un wina bija bes schaubam ta, kas isweidoja schos baltos mahkomus, duhres leelumā un kuri laidās koti augstu, kà putni, kuru pereklifchi atrodas sahle, bet kuri paschi laidele pahri teem.

Wifas krushtis abtam bija pahrschahjuschās ar fweedreem un kermenis famirzis.

Zilwets, kas pshawa eepreeschejo zirteenu, tapat pshawams atgreefa fawu galwu atpakak, lai redsetu, ko dara kalps.

Pusaudsis pazehla fawas azis, kura skateens fastapās ar abta skatu un es nestinu, kahda schelastiba nolaidās wina dwehsele un to atspirdsinaja.

Ar peedurti winsch noslauzija fweedrus no fawas flapjās peeres, kehra fawā bishu kabatā un runaja pehz tam smeedamees, bet ar jaunibas pateefgumu skatā un ar fersnibu balfi:

— Man naw neka klast, bet es gribu labu, lai jums daritu preeku. Sa juhs wehlatees, fwehtdeen es waru jums aijnest sawus sù.

Pa tam kweefchu flokfne nopkauta lihds kahjzeliuam tihrumâ, abts tuwojâs otram pshwejam un ais fewis dširdeja istapts fchwihstoku no masâ, kurfch bija slahjees pee darba.

Kad abts bija jau gandrihs klast labibas pshwejam, winfch to fweiznaja ar roku un jau winfch gribeja runat, kad zilweks runaja swarigi, buhdams waj nu usminejis, jeb fadširdejis farunu no tihruma lejas gala:

— Sa, peenemeet manu wahrdu. Es esmu katolis un juhs to labi sineet: es noturu ik godus meš un taifni fawa tehwa nahwes deenâ.

— Un juhfu brahlis?

— Es nesinu. Ejeet prafeet winam.

Abts kahya wehl us augfchu, pagreesdamees tagad pa kreifš, taifni pret pašču schoga malu.

Labiba isplatija fawu maises smarschu.

Abts farunajâs ar rupjo zilreku, kurfch bija wezakais un zit noprotams, pats fermas waldineeks; winfch bija milfšgi leels no auguma un wina istapts zirteena platums bija titpat plats, kâ kahdu leelu wahgu riteku fleefchu platums.

Winfch usrunaja to, pats atrašdamees wehl masleet tam eepafafsch un zilweks winam nemas nepazeldamees, nemas neapgreesdamees, faufš un rupji atbildeja:

— Nè!

— Juhš negribeet?

— Nè!

Abts palika stahwot winam eepafafsch ar fawu jepuri rokâ un winfch fekoja lehni zilwekam, kurfch ar fawu istapti wirfšjâs us preefchu.

— To wahrdâ, kuzi ir pshwufchi fcheit preefch jums, winfch fazija, un kuzi ir mirufchi!

Abi zilweki gahja pee weeneem un teem pašcheem greeseem un ikweens no wineem dširdeja otra šoku trofšni.

— Juhfu behrnu wahrdâ, kureem bes Deewa palihga nebuhs wiau dšihwes preeka!

Un abi diwi wini peestahras ar kruhtim tam wahrpam, kuzâm bija jakriht.

— Juhfu pamestâs dwehfeles wahrdâ un kuru es gribu isglahbt!

Semneeks neatbildeja.

Un wina dufmas isflaneja to wahrpû kriřhanâ, kuras aifnehma wina istapts afmins.

Pa tam ari druwas wisafakais paugurs bija aifneegts un zilweks jau patlaban taifšjâs eet aifneemt jaunu zirteenu no otras puses labibai.

Kad abts to redseja, winfch pameta pshweju un gahja us ziteem laukeem, greestees pee zitâm firdim.

Up pulstien astoneem wakarâ winfch wehl nebija eerabees Fontenelas pili.

Winfch nepahrnahja wehl otrâ deenâ.

(Turpmat wehl.)

Gaismai austot.

Stahjis ij frantschu rewoluzijas laiteem. No Anatola Franša (Beigas.)

Tad wina greesâs pee Marsfeta:

„Juhš tatschu finat: Dūwerneî kungs, karaka meefas ahřts. — Winfch jau fen buhtu deputats tautas fapulzê, ja — glufchi lihdfigi de Rendarfê kungam — aif aplamas pašemibas neatraiditu šcho godu. Winfch ir wifai eewehrojams wihrs, un jums kuhš preeks un bauda dširdot wiau runajam.“

„Saunekli,“ Franschô eejauzâs walodâ, „es pašhstu Schanu Dūwerneî un sinu par wiau kahdu nostahstu, kas winam dara godu. Pirms apmehram diwi gadeem karaleene wiau lika aizinat pee weegli fashimufchâ dofena*). Dūwerneî's tolait wehl dšihwoja Sewrâ, un katru rihstu galma ekpafschâ winam us tureeni brauza pafaf. Weenudeen rati pahrbrauza atpafaf tulfchâ. Dūwerneî's nebija tajos fehdees eefchâ. Winam nahkamo reifš atbrauzot, karaleene winam pahymeta:

„Juhš gan aismirufchi, ka dofens flims?“

„Kundse,“ kreetnais wihrs atbildeja, „es juhfu dehlu kopju, zit labi ween fpehju, tomehr wakar newareju nahft weentahřfchi tapehž, ka man bija jaitpilda kahdas semneeku feewas behrna fanehmeja peenahkums.“

„Waj tas naw jauti?“ Sofija jautaja, „waj mums naw eemefla, ar muhfu draugu lepotees?“

„Ja, tas pateefš jauti,“ Schermens peebalfoja.

„Es nemas nesinu, par to juhs te tâ fajuhfminati,“ us reis kahda mihtla, nopeetna halves eerunajâs wineem turpat lihdsâs, — „tomehr man tihl juhs redset fchahdâ gara stahwofli. Schobrihd jau pašaulê noteek tit dauds břihi-fchšigas, diřchenas leetas!“

Tas wihrs, kurfch to bija teizis, nehšaja stipri fapuderetu paruhku un smalkas spitfchu preefchtruhšis. Tas bija Schans Dūwerneî's. Marsfels pašina wiau pehž glefnas, kuru bija redsejis kahdâ weikalâ karaka pils tuwumâ.

„Es nahku no Werfakas,“ winfch tagad runaja, „un waru pateiktees Orleanas herzogam, ka schodeen, šhini leelajâ deenâ, drihtu juhs redset, Sofij. Winfch mani famos ratos panehma lihdsi lihdsi Sen-Rlū'ai. Pahrejo zeta gabalu tiku mehrijis kahjam.“

Wina faprahšetas kurpes un melnâs sekas bija pahr un pahri noputejufchas.

Smils pa to starpu bija fahzis rotafatees Dūwerneî fwahrku tehrauda pogam. Ahřts wiau eežehla few flehpi un smaididams winam luhtojâs azis. Tad Sofija fauza

*) Fransjâs kronprintfchu titulis (lihds 1830. g.)

„Nanonu“. Mahjās durmīs parahdijās meitene seedošču iſſlatu, panehma maſo uſ rokas un aiſneſa projam, pee tam zekā raubſidama apſpeest wina brehſſchanu ſchmaulſtoſchām mutitem.

Wafariņu galbs bija klahis dahra mahjā. Sofija no nehma no galwas ſalmenti un uſtakra kabhā ſara galā. Winaſ gaiſchās matu ſprogas tagad nekawetas nolaidās wiſapfahrt galwai, kā uhdens wilai.

„Suhs dabuſeet tikai gluſchi weentahrschas angtu wafariņas,“ wina teiza.

Pee galda ſehbedami, wini wareja labi pahredſet Seni, pilſehtas namu juntuſ un baſnizu torauſ. Wini ſtatiņas turpu klufedami, — it kā Pariſi redſetu pirmo reiſi. Tad wini pahrrunaja deenas notikumus. Wiſi iſchetri bija weenis prahtis par to, ka brihwiba tagad nodroſchinata uſ laiku laikteem. Dūwerneis garā ſtatiņa Franziju jaunās ſatwerſmes warā un ſpoſchumā, un zildinaja tautas iſwehlamo likumu deweju gudro prahtu. Tomehr wiſs taſ, to wiſſch runaja, bij apdweſts ſinamu rahmu atturibu; wiſſch likās wehl ne pilnigi pahrlēzinats par wiſu ſcho jauko zeribu peepildišchanos.

Nikolajs Franſchō ſawās runās neewehroja tamlihdſigas mehrenibas robeſchas. Wiſſch ſajuhſminats ſludinaja meera uſwaru un weenprahtibas laikmeta ſahſſchanos.

Walti ahriſts un jaunā kundſe eebilda:

„Mehs ſtahwam tikai zihņas ſahſumā — mehs lihds ſchim eſam panahkuſchi tikai ſcho weenu uſwaru — —“

„Filoſofija no ſchi laika ſahſot buhs wiſa waldneeze,“ wiſſch atbildeja. „Selta laiki, par kureem ſapno dſejneeki, taps par pateeſbu. Lihds ar ſanatiſmu un warmahzibu paſudis ari wiſi ziti kaunami. Apgaikmots, tizumigs, zilweſs wadis ſawas deenas neiſſakamā ſwehtlaimibā. Ko eſ runaju?! Ar ſiſtikas un kīmijas palihdſibu buhs panahkams wehl taſ, ka zilweſi ſche ſemes wirſū kluhs nemirſtigi.“

Sofija klauſijās wina wahrdoſ galwu kratidama.

„Ja juhs domajat mums nolaupt nahwi, tad iſgudrojat wiſmas pirms tahdu aku, kuras uhdeni muhs war pabarit jaunus un wingrus, kā behrnibā,“ wina eebilda. „Kamehr mums ſchahdas akas naw, mani pahrnem ſchauſmas, eedomajotees juhsu paregoto nemirſtibu.“

Wezais filoſofs jautaja winai ſmaididams, waj tad kriſligajo augſchamzeliſchanās ideja eſot winai ſimpatikata?

„Runajot par ſewi man jaſata,“ wiſſch tad peemetinaja, iſdſehris glahſi wihna, „ka eſ baidos, ſwehtajee un engeti jaunawu kori weenumehr eewehros wairat nekā atraitnes.“

„Do eſ neſtinu,“ jaunā kundſe atſazija un lehni pazehla azis. „Tikai to eſ tizu, ka deewiſchka wara tomehr ſpehi wairat nekā juhsu kīmija un ſiſtika. Suhs, Franſchō kungs, kā ateiſts rewoluziju wiſpahri nemaſ newarat ſapraſt — rewoluzija noſihmē to, ka Deews notahpis ſemes wirſū.“

Œhos wahrduſs iſrunajuſe, wina peezehlās. Naktē bija peenahtuſe. Pahri leelajā pilſehtā ſchur un tur redſeja uſſibam uguns atſpihdumu.

Marſels panehma Sofiju ſem rokas, un kamehr abi wezee lungi debateja tahlat, wini lehni paſtaigajās pa tumſchajām gatwem. Sofija winam pateiza, kā katru gatwi ſauz un paſtahtija ari wina muhſcha wehſturi:

„Œchi te ir Œchan-Œchata gatwe. Œahſumā wina bija gluſchi taiſna, bet eſ to liku pahrgroſit, lai ta weſtu garam tur tam wezajam oſolam, ſem kura atronas mans mihtakais ſols. Œcho weetu wiſu deenu klahi ehna.“

Wini noſehdās uſ ſola. Marſeta ſrds ſita tit ſpehi, ka wiſſch wareja ſtaidri ſahſirdet tās klandſeenus.

Sofi, eſ juhs miſlu,“ wiſſch murminaja un ſakehra winaſ roku.

Wina to leegi atwilka atpakal un norahdija uſ lapam toku kronos, kuras wakara wehja klusu ſchalza.

„Waj juhs dſirdat?“

„Eſ dſirdu tikai wehju toku lapās.“

Wina papurinaja galwu un gluſchi klusu runaja:

„Marſel, Marſel! Kas jums to ſaka, ka ta tikai wehja ſchaltoma toku lapās? Kas jums ſaka, ka mehſ eſam weeni? Waj tad juhs ari eſat weena no tām iſdeenas dwehſelem, kuras par Brihniſchſigā noſlehpumaino paſauli naw ne jauſma?“

Un winam to uſluhkojot iſbaitu pilnām azim, jautaja:

„Œchermēna kungs, waj juhs nebuhtu tit laipni, noet uſ manu iſtabu un atneſt to maſo grahmatiau, kura tur gut uſ galda?“

Wiſſch paklauſija. Winam promeſot, jaunā atraitne ſihwi luhkojās toku tumſchajos, naktis wehja drebinatos lapu iſchemuros.

Weidſot Marſels atkal parahdijās, rokā turedams maſu grahmatu ſeltitā ſehjumā.

„Geſnera idiles, — ja, ta pate ir,“ Sofija teiza. „Atſchirat to weetu, tur eelitta ſtarpā ſihme, un ja juhs ſchini mehneſnizā warat redſet laſt, tad laſat.“

Wiſſch laſija:

„Beeſchi, beeſchi mana dwehſele lidos ap tewi, beeſchi, weentukās domu ſtundās zehlam un daitām juhtam pildot tawu kruhti, weegla dweſma ſchahrs tawu waigu. Un tad lai ſalda ſchalka notrihſ zaur tawu dwehſeli.“

„Waj tagad juhs ſaprotat, Marſel,“ wina to pahrtuauza, „ka mehſ nekad neeſam weeni, un ka ir wahrdi, kuras eſ nedrihſtu klauſitees, kad wehja puhſma atlido pahri no okeana un ſchalz wezajos oſolos?“

Abu wezo wihru balſis tagad atſkaneja turpat wina tuwumā.

„Deews — taſ noſihmē: labais,“ Dūwerneis ſazija.

„Ne, Deews noſihmē: kaunais, un mehſ wina iſraidiſim no paſaules,“ Franſchō atteiza.

Tad wiſi trihs weeſt no Sofijas atwadijās.

„Dſihwojat weſeli, mani lungi!“ wina runaja. — „Laujat mums ſault: lai dſihwo brihwiba — un lai dſihwo taralis, — un juhs, manu dahrgo kaimin, nekawejat mums mirt, ja mehſ pehz nahwes ilgojamees.“

Apfkats.

Par Kreewijas raschu un labibas tirgu

lahds kreewu publikišs Berlines amife „Tag“ raksta: Pehz ilga laika toti zeetu zenu it wifem labibas augteem, pehdejās nedekās manama tā kā atflahbfchana no fchis zeeščās tendenzes un zenas ir manami nodrupinatas. Pa galwenai teefai tas iſſkaidrojas ar tā ſauzamo labo Kreewijas raschu. Wiſpahr nemot ta leelakā waj maſakā mehrā ir iſgadus atfahrtojoščās parahdiba, kas iſſkaidrojas zaur to, ka ſtarptautiſkais naudas tirgus rudenī, t. i. tai laikā, kad teef nolihdſinata pſaujas ſwehtiba, ir jatura gatawas ahrfahrteji leelas naudas ſumas, lai waretu ſaņemto labibu, kas naht apgroſibā. Šchahds zenas ſpeedeens uſ prezi, kura maſ nedeku laikā ir tirgus gatawa t. i. dabonama un twerama, bet kuras patehriini noteef tikai diwpaſſmit mehneſchu laikā un pamasa, ir itin dabigi un ſaprotami. Kreewu rascha paraſti iſdara arween jo ſpehziġu ſpeedeenu uſ labibas zenam, tadeht ka ta arween kā pilnigi nenofahrtota ſtraume gahſčas ar leelu ſparu uſ reetumeem patehretaju ſemes. Šchi zeeſchā wajadſibas maina no prezes uſ naudu iſſkaidrojas, ja apdomā, ka Kreewija ir kapitāla nabaga ſeme un ne wiſt tee faktori, kas ſcho wareno ſtraumi waretu eewadit nofahrtotā gultnē Kreewijā ir toti neattiſhita, peemehram truhſt tur labas kredit ſiſtemas, taupigi eefahrtotas un waditas nodokku techniķas, elewatoru tiſklu u. t. t. Wiſs tas atronas wehl toti behdigā ſtahwoſki. Nodokku eewahſchana Wittes miniſtrijas laikā ar ſiſtaliſtu noruhditibu, bet ſriwoli neeewehrojot tautas intereſes, tika iſbuhweta par warenu pumpi, kas tirdſneeziķas bilanġei par labu labibas raschu pehz eepheķas ahtri iſdina no ſemes, bet ne beſ ſahpem.

Šcho gadu nu paraſtais un jau patlaban diſkontetais ſpeedeens uſ zenam no kreewu realiſeķanas teeziķas gan laikam nebuhs tiſ leels kā paraſtis. Pirmfahrt, naw wairs nekahdu ſchaubu, ka deenwidis kuhlums leelā mehrā neaiſſneeds uſ wiņu liķtās zeribas ari pee peedſiwojuſcheem lauffaimneekem. Bet deenwidi, atteezotees uſ dahrgato ſteebri labibu (kweeſcheem), ir pats tas galwenais raſchoſchanas apgabals. Ka agrak ſlawetā rascha buhs dauds maſaka ir ſakarā ar to, ka breeſmigais ſauſums ķehra ſcho augu wiņa diwos ſwarigatos periodos: ſeedu laikā un breeduma laikā. Zaur to naht, ka daudſi graudi labi paugufchās wahrpās paleef neattiſhiti un ari pehz tam daudſās weetās breedums tika kawets. Katrā ſinā wiſur diſridams, ka eekuhlums eſot par 25 liħdſ 30 prozenteem maſaks, nekā eepreeſch nodomats. Lauki eewehrojot ſpehziġos ſalmus un graudus iſſtatiķas ahrfahrteji ſkaiſti un apſolija dauds.

Somehr jau paejot ween pa tihromeem un apſtatot wahrpas, preeks maſleet ſuda; un jau ſtipri maſnato wehrtibu kuhlums wehl ne tuwu neapſtiprinaja. Tā tad ſchimbrichſham objektiwi nemot naw nekahda eemeſla gaidit, ka pahrat leels daudſums ilgatu laiku gulſees uſ zenam un ſtarptautiſkam labibas tirgum drihſi ween ſawu wehrteſchānu wajadſes pahrwehrtet, kā tas jau mums lauffaimneekem, deemſchehl biķis jadara.

Somehr rezultats jau wehl arween ir iħti kreetna wideja rascha. Bet ari ta uſ tirgus gulſees weeglak, nekā tas paraſtis. Pehdejee gadi ar ahrfahrteji leelām zenam pamafaros mahziġuſchi ari kreewu ſemneeku labibu paturet atpaſak. Wiņſch tagad no ſawas prezes pahrdod tikai tiſ dauds, ġit wiņu ſpeeſch maſkaſchanas kronim waj grunſkungam. Bet tā kā mums zenas toti augſtas, tad wiņam ſamehrā wajag tikai neleelas dadas no ſawas raschas, lai ſegtu zeeſchi norobeſchotās wajadſibas ſkaidrā naudā.

Man paſcham nahzees peeredſet wehl neredſetu ſtatu, kad ſemneeki ar wiſeem weſumeem greeſās no tirgus atpaſak, ja tirgus deenā zenas bija toti ſliķtas. Tadeht jaſagaida, ka toti drihſi pirmais wilnis no labibas, kas iſbithita uſ tirgus, buhs pahri un kreewu lauffaimneeks, ari maſgrunneeks tureſees ſiħſti pee augſtām zenam. Sinas par paſaules tirgu un raschas wehrteſchānu noteef taiſni liħdſ pehdejai ſahdſchāi un ſemneeki tās it labi ſaprot. Šchinī ſinā pehdejos gados eeſtahjuſes ahrfahrteji leela pahrgroſiba.

Zeetu wiſpahr apſtatot, labās zenas, kas wehlat zerams buhs wehl augſtakas, Kreewijā noſtahdis labā ſtahwoſki to wiħru, kurſch ſawus puſliħdſ bagatigi pilditos ſchuhnus warēs pahrdot par deesgan labām zenam. Kreewijas tautſaimneezibai tas ari wiſai wehlam.

1076 kilometru (968 werſtes) balonā.

Berlines gaiſa fugneezibas beedribas beedri brauzeens uſ Kreewiju.

Sem paſiħtamā gaiſa fugotaja Stickerā wadibas mehs nolehām pabraukatees wiſmas 24 ſtundas gaiſā pahr kalneem un eſereem. Wiſs bija ruhpiġi eepreeſch ſagatawots. 1. ſept. (j. ſt.) ap pulkſten 1 deenā mehs iſbrauzām no Anhaltes ſtazijas, apſweizām uſ zeta garam brauzot pee Būlziķas atronoſcho Zepelinu un ap plſti. 3 bijām Witerfelbā. Brauzām tadeht uſ balona leeweni, kur jau patlaban lidinajās muħſu pilditais balons „Hildenbrandts“ (1437 kubikmetrus leels). Wehſch ſtiprs un brahsmains puħta no deenwid-reetumeem. Zaur wairak leetus gahsem nobraukſchana nowilġinajās. Balons wehrā rauſtiķās pee ſtrika un lai gan to tureja 40 wiħri, wiņu wajadſeja wiſt atpaſak leeweni. Šau domajām atliķt brauzeenu uſ otru deenu, te laiķ rahdiķas labojamees. Ahtri balons tika iſwiķtis no jauna laukā un wiņam peekahrtā gondole. Ap plſti. 6,30 min. wakarā notika aiſbrauzeens.

Mums bija ġugi 34 maiſ balasta, mehs laidamees toti ahtri auſtrum-ſeemeku auſtrumū wirſeēnā, tiķām pahri Elbei un konſtatejām, ka wehja ſtiprums ir apm. 14 ſek. metri, tā tad 46 kilometri ſtundā. Mehs laiwā bijām tſchetri zilweki, kahda dama, glesnotaiķs Leo J m p e t o w e n s, wadonis Stickers un es; tadeht ruhme laiwā bija toti aprobeſchota. Tikai weens gondeli ſchķehriſis wareja iſſteeptees garschtaukus. Bet tad wiſeem ġiteem wajadſeja ſehdet puſliħdſ meerā. Saule lepni noreeteja aiſ kahdas melnas maħſonu ſeēnas reetumos. Driħ uſ

leħza pilnais mehnefs un isleħja pa wiſu apgabalu ſawu baħlo fudraboto gaiſmu. Mehſ brauzām toti aħtri un pret rihtu mums wajadſeja buht jau Warſchawā. Zaur ſauzeeneem tika konſtateta Lūbenawa. Mehſ brauzām pahr Spree-meſchu, kur leĵā mirdſeja mehnefnizā mums pretim ſpihgukojoſchee uhdens zeki. Deemſchehl wehſch pa-greeſās uſ ſeemet-auſtrumeem, tā tad pa kreft, kaſ muhſ pee ſtipra brauſchānas aħtruma toti drihſ eebihdija ne- iſdemigā wirſeenā uſ Baltijas juħras puſi. Mums tad wehl pirms ſaules leħta Kolbergas apgabala buhtu biħis jalaiſchās ſemē. Nonahzām pee Fürſtenbergas un pahr- laidamees pahr D e r a s upi. Par laimi wehſch atgreesās atkal atpaſat wairaf uſ auſtrumeem, tā ka mums wehl bija zeriba no wahju juħras iſwairitees waj ſafneegt to uſ auſtrumeem no Danzigas. Mehſ gribejām tad brauzeenu turpinat pahr Friſcha un Kuhru kaſpam. Ap- gabals kkuwa arween leſſenafſ un weenmuhtigafſ un nedewa wairſ nekahdu peeturaf punktu. Bija puſnaktſ un uſ uſ- ſauzeeneem tikaſ reti wehl kur tika atbildets potu walobā. Deelais audſekliſ eſaru nekahdi nepaweegloja orienteſchānoſ. Mehſ pahrbrauzām pahr Warti un kanalu, kaſ ſaweeno Warti ar Wiſlu. Mehſ brauzām ſemu, gandrihſ zeefchi pahr ſahdſcham un ſchalzofcheem meſcheem. Wehſch bija brahſmainafſ un nekahwa balonam naħt ihſti lihdiſſwarā, tā ka mums ſchad un tad wajadſeja iſmeſt daſchu labu leefſchkeri ſmilſchu; pa nakti bijām iſſweeduſchi arween kaħduſ aſtonuſ maiſuſ balafſta.

Auſtrumofſ tapa gaiſchafſ; mehſ bijām apmehram iſchetraf juħdſeſ no Brombergas atſtatu. Mehſ brauzām wirſeenā uſ ſeemet-auſtrumeem. Uſleħja ſaule. Deena deemſchehl ſahſāſ ar iſgarojumeem, tad ar miglu un mah- toneem. Saule wilka balonu augſtat un drihſ ween mehſ wairſ nefa neredſejām. Mehſ brauzām pa kaħdu trekteri, kaſ ſaſtaħweja no baltām gresnām mahſtonu kaudſem. Reiſti mahſtoni apafſchā paſchliħrāſ un mehſ redſejām uſ kaħdas ſchoſejaſ artilleriju un drihſ peħz tam wehl reiſ kaħdu dſelſ- zeka tiltu un pontonuſ uſ kaħdas reguletaſ puſliħdiſ leelaſ upeſ. Mehſ peeneħmām, ka ta ir Grandenga un noturejām upi par Wiſlu. Reſinam wehl tagad, waj taſ bija pareiſi weħrtets. Laika ſtaĵija bija paregojuſe weħja maſinaſchānoſ; mehſ tadehſ domajām, ka nebrauzām wairſ til aħtri. Tikaſ pamaſam noſſaidroĵāſ. Mahſtoni ſadalijāſ. Deſmit tuħſtoſch jaħtmeeku nu rahdijāſ ſem mums leĵā joħojam. Neraugot uſ wiſām publem mums tomeħr neiſdewāſ iſſinat kur atronameeſ. Atradameeſ apmehram 2000 metrufſ augſtu un konſtatejām, ka ari ſchini wir- ſeenā wehſch wehl arween puhta uſ ſeemet- auſtrumeem. Mehſ laidameeſ uſ deenwideem uſ Friſcha kaſpam. Ap plſt. 11 mehſ redſejām apafſchā pilſeħtu ar leelām kaſarmem (mehſ turejām to par Alen- ſteinu) un peħzpuſdeena kaħdu leelatu upi, no kuraſ muhſ kaħdſ twaitoniſ ar ſignalu apſweiznaja. Wehl ſchodeen eſam pahrleeĵibā, ka pilſeħta bija Inſterburga un upe Mehmele. Wehſch puhta pahrmainuſ no reetumu deenwid-reetumeem un deenwiduſ deenwid- reetumeem. Mehſ kaħwameeſ maldinateeſ, ka eſam wehl

Auſtrum-Bruchſijā, kameħr bijām jau pahrleiduſcheeſ pahr Kreewijafſ robeſcham. Apgabals bija druħmſ un weenmuhtigſ. Sahdſchām bija ſawadſ ſweſchſ iſſtatſ; tomeħr manijām, ka laukti labi apkopti un ka ſchur tur redſamaſ proteſtantu baſnijāſ. Mehſ nepahrliħam, ka Baltijas prowinzem eedſihwotaji pa daſai ir wahju proteſtanti. Tā beſ weetaſ iſſinaſchānaſ mehſ laidameeſ pa beſgaligo lihdiſenumu lihdiſ pulkſten 4 peħz puſdeenaſ. Daudſ intereſanta brauzeenſ wairſ neſolija. Balafſtſ bija iſſkizis uſ peħdejo maiſu un noleħmām pee tuwafāſ dſelſ- zeka ſtaĵijaſ nolaiſteeſ ſemē wehl uſ wahju ſemeſ. No- nahzām leĵā uſ 1400 metreem. Wehl druħmaſt un neomuligati pawakara ſaulē mirdſeja mums pretim wil- tigeo purwi.

Ap plſt. 5 no taħleeneſ redſejam kaħdu dſelſzeka liniju un leelu upi, uſ kuraſ abeem kraſteem, ka rahdijāſ, atradaſ pilſeħta. Mehſ atrahwām wentilu, pahrbrauzām pahr upi, pahr kaħdu eſeru, pahr meſcheem un laukeem wehl kaħdas 10^{1/2} werſteſ taħlaf, kameħr tad peħz otra wentila atrau- ſchānaſ ap plſt. 5.30 peħz puſdeena peħz 23 ſtundu ilga braukuma nolaidameeſ glubi zeefchi blaſam kaħdam ſemam ſtaju meſcham uſ kaħdas rugaju patalniteſ. Apgabals bija tuſchſ no zilwekeem. Diwi puſenti, kuri parahdijāſ meſchamalā, iſbijuſcheeſ aiſ- ſteidſafſ projam, kaħd mehſ toſ mahjam ſchurpu. Bet drihſi nahza daſchi wiħri un ſeewafſ. Teebija latweeſchi. Mehſ bijām no- laiduſcheeſ Kreewijā Kriħſburgafſ-ſekabſtateſ tuwumā uſ Kurſemeſ un Witeħſkaſ gu- bernafſ robeſcham. Brauzeenaĵaĵa linija iſtaikſija 968 werſteſ. Ar muħſu drukata kreuwu walodafſ wadona palihdiſibu un zaur to, ka gleſ- notajſ Impekowenſ wiſu uſſihmeja, to mehſ paĵeħrejām, mehſ ſapratameeſ. Weidſot wehl peenahza kaħdſ ſahdſchafſ ſaimneeſ, kureſch runaja wahziſti un bija toti peepalihdiſigſ. Kaudis bija labpraħtigi un weikli, tā ka balonſ un gon- deliſ driħſt ween bija ſapatati un ſakrauti diwoſ weenſirgu ratoſ. Pa tam bija peenahſuſe tumſa un mehſ brauzām kaħdoſ maſoſ kreuwu wahgiſchoſ pa nelihdiſeneem zekeem pa Lehno, ſapnaino latweeſchu mehnefnizu. Driħſt nonahzam Kriħſburgā, kaħdā nabadiĵā, weenigi no ſchihdeem apdiħwotā pilſeħtā, pahrzeħlameeſ ar kaħdu twaitoni pahr Daugawu uſ ſekabſtati otra kraſtā, kur kaħdā weefniĵā peeneħmām korteli un no weetejeem wahzeefcheem tikaſ ſanemti ar ſajuħſmu.

Mahſtoſchā riħtā peeteĵameeſ pee polizijaſ preeſchneeka un klejojām pa pilſeħtu paſtaħwigi pawaditi no bara ſta- kaħrigo. Pret puſdeenu aprinka preeſchneekſ, kureſch runaja wahziſti, laiſniſ kungſ, atrahza ar diwām, telegraſiſti no Rigaſ iſſauktām militarperſonam, kaħdu ſchandarmu kapteini un kaħdu oſtzeeri. Mehſ bijām aiſdomāſ par ſpeegeem un tikaſ — protamſ eewehrojot peeklaħĵibaſ formaſ — toti ſmalſti nopratinati. Muħſu zeka beedrene uſ polizijaſ pawehli pat no weefniĵafſ ſaimneeĵeſ tika meeſſki iſſchambdita. Kad nopratinaſchāna nepeerahdija nefa noſeedſiga, eeſtaħdeſ kkuwa laiſnaſ; aprinka preeſch-

neeks pat gubernatora ušdemumâ ušlubša muhs uš glaħsi ņham paneeņa. Ģepatatais balona gon- delis tomehr wehl ņlepus tika attaiņits wakâ un iņņatits zauri. Uri paņhi mehs paņtahwigi atra- damees sem ņlepenpoliņistu ušraudņibas. Wakarâ mehs no Ķriħsburgas gutamâ wagonâ nobrauzâm lihds Ģittuħneem un naħtoņču wakaru atkal ņweitti un wefeli eeradamees Berlinē. Dr. Ģriħs Ģorns, Berlinē.

Ģirkulars par nahwes ņodu aprobeeņoņšanu.

Ģeņņleetu ministrs, kâ „Netņh“ ņno, gubernatoreem un generalgubernatoreem peeņuħtiņis ĳirkularu, kurâ teefot aiņrahdiņis, lai nahwes ņodu uš preeņņču maņat leetotu, tadehņt ka wiņpaħ eestahjotees nomeerinaņčanâs. Ģirkularâ, kuru paraņtiņis P. Stolipins, eeteiņts, tanis apgabalos, kuri atronas kaħdâ iņaehmumu ņtahwoņki, leetas nodot kara teefai tikai aħņaħteji ņwarigos gadijumos, wiņas paħrejâs ņuhdsibas atņahjot paraņto teefu iņņpreeņčanâ.

Baltijas Ķrona ņemneeku leetâ

ņemkopibas ministrija iņņrahdaĳuse projektu, peħz kura wiņas wehl nepaħrdotâs Ķrona ņemneeku mahjas Baltijas gubernâ galīgi paħrdodamas wiņu nomneekem par iħpa- ņĳumu, ari taħdeem, kuri nepeeder pee ņemneeku kaħrtas, bet eeguwiņņi mahju zaur mantoĳumu, waj peħz mahjas eegubņĳanas wehlaņ atņahjusi ņemneeku kaħrtu. Wiņ- augņatais manifesta no 3. novembra 1905. g., kas atlaida Ķrona ņemneekem piņņĳanas naudas paradu, atteezinajams ari uš ņĳeem neņemneekem. Ķrņemes pawalņneekem ņem- neeku mahjas nekaħdâ gadijumâ naw paħrdodamas.

Uņaiĳinajums.

Rigas Latweeņču Beedribas Sinibu Ķomiiĳa ar ņĳo uņaiĳina truhziĳus latweeņču studentus, kuri apmeklê tekoņĳâ ņemestri kaħdu no Ķreewijas augņņkolam un wehlaņ dabut ņawu lihds ņĳim ņaemto Mengeka, Lasdina, Subra waj ari tâ ņaukto paņtahwigo (â 50 rbf.) ņtipendiju atĳauno- ņĳanu reņp. eegut tâs no jauna, — greeņtees pee wiņas ar atteeziĳu rakņiņtu luhgumu wehlaņais lihds 20. ņept. ņĳ. g., ņlaħtpeeleeņot tekoņĳus dokumentus:

- a) lihdsņĳineĳeem ņtipendiateem:
 - 1) apleeĳibu par ņemmem ņudijâs,
 - 2) apleeĳibu, ka ņkaitas tekoņĳâ ņemestri par studentu kaħdâ no Ķreewijas augņņkolam,
- b) jauneem reņņektanteem beņ tam wehl:
 - 3) truhzibas apleeĳibu,
 - 4) iħņu dņiħwes apraņtu.

R. L. B. Sin. Ķom. preeņņneeziba.

No Ģeħņim. No 1.—4. ņeptembrim Rigas apgabal- teefa Ģeħņis notureĳa ņehdes. Ķsteefaņĳanai noliktas 28 kriminaletteas. Ķirmâ deenâ iņteefaja ņarĳ zitam leetu pret Minnu Ķrbi. Wiņu apwainoĳa par to, ka 1906. g. mehĳinajust ar ņtriĳninu ehdeenâ nonaħwet Stalbes barona Ķampenhaufena kundņi. Kâ ņinams, Stalbes muiħas iħpaņņneeku, baronu Ķampenhaufenu maja beigâs 1906. g. wiņa dņiħwoņki nahwigi eewainoĳa barona paņĳa ņulainis Spruħde, kâ ari eewainoĳa baroneeti. Barons nomira, Spruħde nonaħweĳs pats, bet ņlimat baroneetei uš ņlimibas guttas auņu putrâ biĳa mehĳinats eedot ņtriĳninu. Ap- wainoĳa ņeħņņču Minnu Ķrbi, ar kuru agrar biĳa prezeĳees Spruħde. Teefas ņehdê tomehr Ķrbei wiņu peerahdit ne- iņdemâs un teefa wiņu attahnoĳa. Beņ tam wehl iņteefaja kriminaletteu pret teefņbas ņaudeĳuņĳo ņemneeku Ķaħni Antonu un Walmeeras mahjas iħpaņņneeku Ķeteri Ķurinu. Antonu apwainoĳa par wiltigas leezibas doņĳanu ņem

ņweħraņta un Ķurinu par leezineeka uņpiņņĳanu. Antons atņinâs teefâ par wainigu, ka gadus 7 un 5 atpaņak Ķurina praņņbas leetâ, kuru pret ņĳo biĳa zehluņ kaħda Ķaune par beħrna uņtureņĳanu, ka tanî leetâ dewis wiltigu leezibu. Ķurinaņ ņewi par wainigu neaņņina. Teefas ņehdê, ka wiņ 18 leezineeki biĳa nopratinati, weens no ņma- rigakeem leezineekem peezeħlâs un paņneedņa teefai weņņeli uš 100 r., ka biĳa paraņtiņis kaħds Rigas meefneeks un uš otras puņes ņĳireĳis Ķurinaņ. Leezineeks teefai pa- ņtaidroĳa, ka Ķurinaņ piņms ņehdes wiņam iņdewis ņĳo weņņeli, lai nopirktu leezineeku ņĳini teefâ. Ķrofurora beedrs paņtahweĳa, lai weņņeli peeleeņ pee leetas un eesahņ jaunu leetu pret Ķurinu. Ķurinaņ iņņkaidroĳa, ka ņĳodeen weņņeli paħrdewis leezineekam par 50 r. Teefa atĳaiĳa profurora beedrim, bet iņgaħĳa ņaņpreeņtees. Ķņnaħtuņ, teefa waiĳaja leezineekam, waj wiņam uš weņņeta neņas nenahkotees dabut. Leezineeks ņaĳiĳa, ka nenahkotees. Teefa lika leezineekam, lai ņĳis atdodot weņņeli Ķurinam. Ķurinaņ weņņeli no leezineeka ņaehma. Ķaur to iņrah- diĳâs, ka weņņeis leezineekam beņ naudas dots un Ķurina iņruna, ka to paħrdewis par 50 r., naw tizama. Teefa peħz iĳgatas apņpreeņĳanâs Antonu noteefoĳa uš 4 gadeem areņtantu iņlaboņĳanâ un uš baņniĳas ņodu un Ķurinu uš teefņbu ņaudeņĳanu un 5 gadeem areņtantu iņlaboņĳanâ. Ķurinaņ biĳ atņahis briħwâ pret 5000 r. ņaloga. Tagad wiņu tomehr tuhlin aĳpeetinaĳa. „R. U.“

No Ģeħņim un apĳaimes. Ģeņņdeen, 5. ņept. peeņakarê Ģeħņis un apĳaimi peeņeņleĳa baħrgs peħrņons ar Ķruņu, pee tam Ķruņas padebeņs aiņnehmis neparaņti plaņĳu apgabalu: Ģeħņis, Ķreeĳufus, Weņelaufku un eespeħris Weņelaufkas ņkolâ. — Ķruņas graudi biĳuņņi labu ehņņĳĳu ogu leelumâ, tâ ka weħĳa puņê logeem iņdaņiti ņiņti. Uri pat jau gatawajâm, bet wehl nenohoptajâm druųam Ķruņa nodariĳuse deesgan eewehroĳamus ņaudeĳumus, noņņidama meesĳeem waħrĳas un ņalaufidama ņteħrus. Par laimi Ķruņas negaiņis netizis pawadiņis no weħĳa, ĳitadi ņaudeĳumi buħtu wehl leelaki. „R. U.“

No Wez-Ķeebalgas. Ģweħtdeen, 20. ņeptembrî Wez-Ķeebalgas kaņņeħtâ p. 2 p. p. atklahs ņkolotaja S. Ķiņatneeka kaĳa peeņinekti. Wez-Ķeeb. Ķabb. Beedr. preeņņneeziba, kura ņĳo darbu wadiĳuse, Ķiņatneeka audņĳeem un zeenitaju waħrdâ luhds eeraņtees uš ņĳo briħdi tos, kas ruħpeĳuņĳees un gaħdaĳuņĳi par ņĳo leetu un paĳureĳuņĳi Ķiņatneeku miħtâ peeņinâ. Wakarâ iņrahdis kaħdu lugu, kurâ Ķiņatneeks biĳis iņrahdes dalibneeks, un peħz tam turpat beedribas namâ huņs kopmeelaņts. „D. W.“

Ķaunpils (Widņemê) nemeeru leetu treņĳdeen, 2. ņeptembrî pabeidsa iņteefat Wiņas kara apgabalteefas delegaiĳa. Leetas aĳtaħkt iħņumâ ņĳaħdi: 1905. gada oktobrî un nowembrî Ķaunpils paĳaņtâ notureti wairakt miħtini, kuros par oratoreem uņņtahĳuņĳees ņarĳ ziteem kaħdi Ķaneps, Ķriĳlaps, Apaluņs un Ķruħmiņņĳ, bet par galweneem organisaĳoreem biĳuņņi Ķeters Balods ar kaħdu ņudentu ņem peeņemta waħrda grafs Dubiņņis. Uš miħtinu leħmuma paĳata Ķaunpils paĳaņtâ aiņņleħgti 4 krogi un atnemti eerotņĳi weeteĳeem meņņaħgeem, tâ ari eewehleta riħzibas komiteĳa. 19. nowembrî Rigas aprinĳa preeņņ- neeka paħiĳs ar ņĳtaba rotmiņtru 10 dragunu pawadiĳâ deruņņees uš Ķaunpils paĳaņta namu, lai iņņliħdinatu tur ņaņaukto miħtinu, bet tur wiņt ņaemti no ņapulzeteem ar ņĳaħweeneem, pee tam preeņņneeka paħiĳs tizis weegli eewainots galwâ, kruħtis un abâs rotâs, rotmiņtram paħ- ņĳaita meħteta peedurtne, un eewainoti diwi draguni. Nowembrî un dezembrî ari nodedņnatas Ķiħpes, Drabuņĳu, Ķitares u. ĳ. muiņĳas Ķaunpils apĳaħrtne. No gal- weneem nemeerneekem grafs Dubiņņis un kaħds „Melnais“,

kuru ihstee wahrdi laikam esot bijuschi Behrsons un Nulle, noschauti pee pretoschanas kara spehkam, bet Peters Bidritsons us kara teefas spreeduma pamata pagahjuscha gada sachtuma pakahrts. No 13 teefai noboteem apsubhseteem kara apgabalteefas delegazija noteefaja: Wilhelmu Straudu al. Kahrklinu (24), Jahni Mellozi (26) un Augustu Eschanderi (23) us 1 gadu zeetokni katru un Wilumu Brijlapu (28) — us 1 gadu un 4 mehnescheem zeetuma, bet pahrejos 9 apsubhsetos peerahdijumu truhkuma dehft attaisnoja.

„R. A.“

No Mangateem. 28. augusta atrada pakahruschos Wadatstes pagasta 58 gabus wezo Karli J. Par paschnahwibas zehloni doma nefatizibu dsintes dsihwe.

„Df. W.“

No Katlakalna. Rudsu muischinas puifs Ipolits Polowinkins atradis 29. augusta nakti kuhis augscheene pee sawas meitas otru muischinas puif, Sautas pagasta Kristjahni Jaratu, kuru par to nogrubdis pa trepem no kuhis un tad to noftis turpat us weetas ar malkas pagali.

„Df. W.“

Pinku pagasta Swanitaju mahjas 28. augusta nosagta goms 80 rubtu wehrtiba.

„Df. W.“

No Minascheem. Wairat nekà nedetu atpatat, schejeenes Dsirnes mahja nobeiguschas 7 zuhtas, wehrtiba ap wairat fimteem rubtu. Walmeeras aprinka weterinarahris konstatejis, ka tas krituschas no arsenika. Domajams, ka te notizis atreebibas darbs.

„Ween. Wehstn.“

No Subanes. Lihds ar mahzitaja Kades aiseeschanu 1905. g. rudenf schi draubse palika bes sawa gariga gana. Tagad par tabu us schejeeni aizina Woldemaru Maldoni no Rigas, kusch te ari jau fazija sawu mehginajuma sprediki.

„L.“

No Augulenes (Vejaszeema pag.). Sihfu mahjas fainneefam R. nobega rija, peedarbs, gubens un pelawneefs. Ra domajams, uguns peelikta, jo ugungrehts eefahlas no pelawneefa.

„L.“

No Rigas juhrmalas. 27. augusta nakti Majoros, Rigas eela Nr. 64, weeteja laiwu turetaja Filipowa 17 gabus wezais dehls Maksim Filipows gribejis nogalinat sawu krustmabti, 46 gabus wezo Jewdokija Filipowu. Schini noluhka winsch ar wehjlukturi eegahjis istaba, kur Filipowa gulejuse, un fahjis to schnaugt un ar spilwenu mehginajis winu noslahpet. Kad Filipowa sachtuse klegt, tad sehns tai usbruzis ar spalwu nast un fahjis sawu upuri ar to durstit, kur ween waredams. Jewdokijai pawisam winsch faduhris kahdus 15 duhreenus truhkis, wehdera un zitās meefas dakas. Kad swehrifkals sehns no ziteem pamanits, winsch aismuzis tapat weenas apafschdrehbes. Winsch tomehr Rigā apzeetinats.

„L. A.“

No Walles. Schejeenes Stambu mahju puifs aifgahjis us meschu ogas last. Winam te usbrukuschi, pehz wina pascha isteizeena, ischetri wihri un to sakropojuschi. Puifs koti flims, bet daktera topshana, ka zerams, iswefefoes. Par notikumumu fastahdits protokols un wainigos mefle.

„L.“

Terbatā sarichtota lauffaimneeziabas istahde leelu wehribu us fewi greefis kahds Behdera firmas istahdits motors, kusch weeglt wadajams un isletojams kumafschinai un ari daschadu zitu lauffaimneeziabas rihku, ka arflu, ezeschu dsishchanai.

— Trefchdeen, 2. septembri sachtas 75. Widsemes mahzitaju finode, pee kuras peebalijas kahdi 170 mahzitaji. Sinodi atklahja generalsuperintendents L. Gaethgens, us swehrdams fewischi kopibas ideju, kas nefatotees us guhsteem pahrdshwoteem laikeem mahzitajos wehl neefot

subuse, kas redsams no ta, ka us finodi sanaktuschi gandrihs wif Widsemes mahzitaji un ari weefi no tahleenes.

No Rubigas. Sche dsihwo kahda atraitne, kuras wihrs noschauts us kara teefas spreedumu. Atraitnei ir masti behrni un wina atrodas koti behdigos apstahkos. Pagasts, pee kura nelaika wihrs peerastits, atfatotees dot pabalstu lihds behrni peeaug, jeb apstahki uslabojas. Tad fewina greesufes pehz palihdsibas pee sawas lihdschinejas dsihwes weetas — pee Rubigas pilsehtas waldes; bet ari schi winas luhgumu esot atraidijuse, pee kam wehl kahds pilsehtas waldes lozeklis neefot kautrejees isteift wifai nepeelshjigus wahrbus us fewinu, starp zitu, lai ta „behrnus noslihzinot“ un pate pasiaigajotees wakareem pa pilsehtas eelam, gan tad jau buhschot maises deesgan.

„L. A.“

No Neweles. Weeteja Aleksandra-Nemsta katedrale, ka „Pr. R.“ fimo, pee fwinigam deewkalsposchanam aughtas swehtku deenas wizegubernators knas Schirinkis-Schachmatows usstahjotees ka psalmu dsedatajis.

Riga. Swehtdeen, 6. septembri polizejai pasinots, ka Annos muischas eela mahja Nr. 3, sehta, atrodotees nogalinata weeteja eedshwotaja, 43 gabus weza Mahlpils pagasta lozekle Anna Lorin. Irahdijees, ka nelaikes wihrs, 48 g. wezais Jahnis Lorinsch, fabrikas strahdneefs, sestdeenas wakarā eedsehrees, mahjas pahnahjis fahjis ar fewu kildotees un tad to ar trim nascha duhreneem nogalinajis. Sadurta feweete wehl spehuse iswillktees sehta, kur ari nomiruse. Pehz noseeguma isdarishchanas J. Lorinsch aifgahjis us alus bodi, kur wehl ilgi dshehris, pehz kam pahnahjis mahjas un meerigi nolizees gulet, atstahdams fewas lihki sehta. Rihda Jahnis Lorinsch apzeetinats. Winsch usdewis, ka fewa weduff klaidones dsihwi, kamdeht ari to nogalinajis.

„R. A.“

Peterburgā, 1. sept. Kara ministrs generalis Schomtinows pots nodomajis isdarit mehginajuma brauzeenu ar grosamo gaisa fugi „Lebedj“.

— Waldiba isstrahda likuma projektu, pehz kura pee konzessiju doschanas jaunū dselsszefu buhwem turpmat nems dalibu ari likumdoshanas eestahdes.

— Galwenā kara teefa statija zauri kasajijas fuhdsibu pret spreedumu ta fuktā Schtschigrowas republikas prahwa. Kurklas kara teefa schai prahwa noteefaja 9 zilwekus us nahwi, starp teem ari bijuschu otrās walfis domes lozekli Pjanichu, 25 zilwekus us katogu, starp teem ari bijuschos otrās domes lozeklus Merkulowu un garidsneeku Molodowu, un 34 zilwekus us nometinaschanu. Noteefato kasajijas fuhdsibu atstahja bes eewehribas.

— Ministru padome peenehma likumu projektu par Baltijas gubernu pareistizigo lauku ffolu nodoshanu finoda pahrsina un to nolehma nodot walfis domes pahrbaudi- fchanai. Preekschlitumā paredseta obligatoriska pareistizigo behrnu mahjischana, lihdsiga luterizigo behrneem, pee kam jaundibinamas ffolas katru gadu dabutu 240,500 rubtu leelu pabalstu, bes tam pirmos 2 gabos buhwju wjadshbam 240,000 rubtus.

— Kara ministrija, ka „Netsch“ fimo, teef isstrahdats likumu projekts par to, ka Somijai katru gadu jadod sinams ffaits sirgu militarwjadshbam.

No Somijas eefaroschanas 5. septembri pagahja 100 gadu. Scho deenu Peterburgā un zitur walfi fwineja ar leelu godu.

Pensa, 2. septembri. Sobakinas zeemā nobega 81 semneeku mahja. Uguni dabuja galu kahda weza fewina.

Riflowodfka, 5. septembri. Kreisera „Tschafowoi Safapjiskoi Brigadi“ komandērs kapteins Džurawoſ jau-
dejis prabtu un 4. sept. nakti kaħdā dabrsa laubē patahrees.

Wladiwostoka. „Herolds“ fīno, ka ar marines
wiršprofuraturas peekrišchanu deht blehdibam nodofšot
teefai: bijuško generalmajoru Romani, wiršleitnantus
Stoljanowu, A. Rejelowu un A. Wolokitinu, kol. ašeforu
F. Smidowitšchu un G. Michailowſki, walšis padomneeku
W. Michailowſki, kol. sekretaru N. Reforewu, II. ſchīras
kapteini F. Danikſchenko un kol. pad. F. Terentjewu;
inſcheneeri P. Minulinu. — Pawehle, faukt minetās per-
fonas pee atbildibas, parafšita no marines ministra kontr-
admiraļa Wojewodfka.

Ōtrā premiju aiſnehmuma iſloſeſchanā 1. sept.
ſch. g. amortiſetas ſchahdas ſerijas:

98	2953	5890	8481	11531	14766	17527
133	2965	6166	8759	11705	14782	17649
159	3226	6227	8869	11734	14868	17650
217	3255	6290	8975	11802	15013	17779
228	3358	6315	8983	11971	15022	17807
253	3378	6352	9164	12036	15033	17870
352	3397	6530	9183	12169	15168	17976
562	3588	6549	9193	12177	15407	18180
563	3668	6564	9203	12308	15532	18192
632	3740	6582	9216	12585	15535	18244
636	3773	6586	9229	12607	15555	18423
664	3782	6607	9339	12646	15577	18427
943	3795	6656	9382	12647	15585	18500
1124	3866	6732	9407	12911	15768	18531
1142	3947	6815	9557	12943	15826	18560
1153	3986	6952	9713	12968	15920	18594
1226	3994	7054	9838	13017	15953	18719
1432	4173	7103	9856	13114	16040	18759
1436	4384	7120	9874	13130	16271	18781
1455	4433	7144	9886	13188	16398	18801
1489	4452	7187	9919	13294	16429	18805
1518	4624	7189	10011	13320	16548	18823
1570	4700	7220	10108	13483	16560	18848
1661	4759	7292	10144	13496	16597	18852
1726	4824	7320	10268	13606	16717	18876
1782	4922	7338	10434	13619	16812	18877
1915	5066	7353	10462	13638	16927	18992
1936	5086	7467	10483	13734	16934	19014
1968	5088	7468	10505	13769	16945	19076
2007	5241	7483	10838	13833	16946	19152
2024	5393	7498	10861	13871	17107	19168
2148	5457	7634	10881	13906	17196	19182
2152	5516	7722	10903	14029	17258	19215
2289	5519	7752	11091	14037	17271	19219
2426	5550	7767	11122	14094	17293	19263
2505	5595	7841	11160	14153	17332	19275
2619	5598	7896	11191	14160	17383	19481
2701	5662	8131	11281	14298	17395	19812
2718	5706	8153	11358	14369	17404	19830
2837	5738	8233	11473	14439	17469	19845
2884	5832	8236	11500	14601	17503	19913
2930	5885	8355	11508	14741	17524	19935

Pawifam amortiſetas 294 ſerijas, kura 14,700 biſetes
par 1,984,500 rubkeem.

Par iſloſetām biſetēm ſamafšās, ſaħtot no 1. dezembra
1909. g., pa 135 rbk. gabalā walšis bankas kantoros un
nodatās un pilſeħtās, kur taħdu nebuħtu, renteħs.

Ahrſemes.

Franzija waldot diwbeħrnu aſtemai eedſiħwotaji ne-
wairojas, kameħe Waħzijas eedſiħwotaju ſtaits arween

ſtipri aug. Tā tad notizis, ka Franzijai, kura preeſch
nedauds gadu deſmiteem wehl bija gandriħi tikpat eedſiħ-
wotaju ka Waħzijai, tagad to ir tikpat daudis ween ka
bijis — kaħdt 38 milj., kurpreti Waħzijai jau ir pee
65 milj. eedſiħwotaju. Taħds Waħzijas eedſiħwotaju pabr-
ſpeħs Franziju attura no pabrſteigta mehginajuma, atkal
eeguħt 1870./71. gada kara ſaudetās prowīnzes Elſazu-
Lotringu. Waħzu pabrſpeħs ſkaita ſinā frantſchus ſtipri
noſpeeħ. Frantſchi juħtas neomulīgi redſot taħdu Waħzijas
eedſiħwotaju ſkaita tik aħtru peeaugſchanu. Saprotams, ka
liħds ar to ari frantſchu kara ſpeħta leelums ſameħrā ar
waħzu kara ſpeħtu kħuħt ir gadus maſafs. Baſiħtamais
politikiis un weħſturneeks, agrakais aħrleetu miniſtris
tapeħz kaħdā rakſtā dedſīgi aiſſtaħw peħdeħā laikā Franzijā
atkal eekufinato jautajumu par Afrikas eedſimto nemſchanu
Franzijas koloniju kara deeneſtā. Franzijai taħdeħadi buħtu
eeppeħjams paleelinat ſawu armiju par 300,000 wiħreem,
kaſ wiħ uſſtatami par uſtiħigeem pawalſtneekem un kreetneem
kareiwjeem. Turot Afrikā ſchahdu armiju, Franzija tur
waretu droſchi uſſtaħtees pret jebkuru ſawu žitu leel-
walſti. — No **Marokas** ſinā, ka ſaguħſtita Bu-Hamaras
jeb tā ſauħtā Rogija, kuru ſultans wehl arween turot
dſelſu kraħtinā, braħta deħs Abdurachmans iſſludinajeħs
par troħa tiħtotaju. Œcha apſtaħta deħt Mulejs Ħafids
tā ſaſkaitees uſ Bu-Hamaru, ka griħot likt to možit.
Beħz daſchām ſinām Mulejs Ħafids liħs Bu-Hamaru jau
nonaħwet. Bu-Hamara noſchauſchana notitufe piħs
eekſcheħs telpās wiſa galma un pat ſultana Ħarema kħaħ-
buħtnē. Frantſchu ariwe, kura ſcho ſinu paſneeds, ſaka, ka
Bu-Hamara noſchauts jau kaħdu nedetu atpaſak, bet par
noſchauſchanu uſ ſultana pawehli itai neħs netizis iſ-
pauſis leelwalſtju deħt. Beħz daſchām žitām ſinām taħs wiħ
wehl neefot noſchauts, bet itai peepſeħs, atdot tagadejam
Marokas ſultanam Mulejam Ħafidam dokumentus par
wiſeem ſameem Ħiropas bankās nogulditeem kraħjumeem.
Ari wiħa 8 gadus weħs deħlens uſraħdijis Mulejam
Ħafidam ſawa tehwa noſleħptos daħrgumus un žaur tam
eeguwiħ plaſchā meħrā Muleja Ħafida labweħlibu. Sinās,
redſams, neſaħtan. Janogaida ſchā leetā tapeħz wehl
ſiħkaſ ſinās. Apſtaħti Marokā, neſtatotees uſ to, ka
Mulejs Ħafids biħtamako troħa tiħtotaju, Bu-Hamaru,
weħs, wehl arween kritiſki. Kameħ galwas pilſeħtā Ħeħā
ſultans Mulejs Ħafids gawilē par ſawa pretineeka uſwaru,
tameħ ſpaneekſchi pee Seluanas, ka Peterburgas telegraſa
agentura ſinā, ſaħawuſchi kaħtus. Kaħti ſchā kaujā pa-
ſaudejuſchi 1500 nokautus un eewainotus.

Turzija ari wehl arween ruħgt. Arabi negriħ wehl
atiħt jauno ſultanu par ſawu waldineeku un tiħto peħz
patſaħwibas. No Moħturas (Arabijā) ſinā, ka kurdu dum-
pineeki kaħdu turku kara ſpeħta nodatu liħds ar diweem
leelgabaleem eewiħinajuſchi kaħdā grawā un ar wiſu nodatu
iſniħzinajuſchi. No ſemenes taħta ſinā, ka Arabijas dum-
pineeki uſbrutajuſchi juħmalas pilſeħtai Lokijai, bet reidā
ſtaħwoſchais turku kara kugis tos aiſdſinis. Kaħds žiħs
pulk dumpineeku, ſaħtaħwoſch no 6000 wiħreem aplenzis
oħs pilſeħtu Zechru. Weeteħsais garniſons turas uſbru-
zejeem pretim. Aplenkums wehl turpinajas. No Trape-
ſuntas ſinā, ka tur ſadumpojuſchees diwi bataljoni kara
ſpeħta, kurus bija nodomats ſuħtit uſ Arabiju. — Generala
Dſchawida paſchā wadibā turku kara ſpeħtam ari bijuſe
6 ſtundas ilga žiħa ar albaneekſchu laupitajeem, pa kuru
laiku kaħda ſaħdſcha, kura laupidaji bija apmetuſchees, pa-
wiſam nodedſinata. Turku puſe krita 3 wiħneeki un
4 ſaldati. Laupitaju ſaudejumus weħro uſ 30 wiħru.
Dſchawids paſchā praſa palihdſibu. — Wiħs Turzijas
malās, redſams, wehl noteek žiħnas. Kurdi ſawās aiſ-
luħgſchanās wehl weenmeħr peeminot bijuſchā ſultana

Abdula Hamida wahrdu. No Salonikeem sīno, ka weenai no bijušā sultana Abdula Hamida mihtakam peedstūmuse meitina. — Lai nu nowerstū pafauls usmanibu no jukam Turzijā, tad jaunturki Kretas leetā ufstahjās pret Greeķiju kotti ast un isaižinoschi schwadfinadami ar eerotfcheem. Pret austreescheem, kad austreeschi peefawinaja Bosniju-Herzegowinu tee nefa neusdroščinajās eesahft; bet pret Greeķiju, kura wahjata, tee few wifu atkaujas. Un nabaga Greeķijai, neskatotees us to, ka Kreta dabiski un wehsturiski faistita ar Greeķiju, bija japeefahpjas. Tas greeķeem pahraf ķehrees pee duhščas. Newaredami neta padarit turkeem greeķu tauta fawā faščhutumā fazekas pret fawu karali un prafa, ka armija reformejama un padarama leela un stipra. Lai armijas preefšstahmji buhtu atbildigi tautai, tad greeķu printfcheem, kuri tā waldneeka nama ložekfi neatbildigi, bija jaisstahjas no armijas. Karalis ar to apmeerinajās. Bet greeķu kara spehks un tauta grasās eet wehl tahlať un pahrgrofit walsts fatnerfmi. Ar to karalis wairs ne-efot meerā un gribot atteiktees no trona. Par schahdu fawu nodomu wīnšč jau aifraktijis wahžu ķeisaram Witumam wehstuli. — **Anglijā** starp tagadejo liberalo Aftwita ministriju un lordeem ižehťufēs saburfme. Ministrija gribedama budščeta panahť lihdsfwaru un nodoktus pehž eespehjas tairnaki isdalit aplituse semi ar leelakeem nodokteem. Tas nu lordeem waren ķehrees pee duhščas. Lords Rosberijs, agratais liberalās ministrijas preefšneeks, kahdā runā par to fihwi usbruzis tagadejai ministrijai, tai pahmeļdams, ka ta efot pahraf peefahpja pret fozialdemokrateem. Ta jau efot waj tihra fozialdemokratu faimneekofchana, ja semi tā apkraujot ar nodokteem. Birninghemā tapehž notika leels mihtinšč par labu liberalās ministrijas budščetam. Us tribinas atradās kahdi 70 tautas weetneeku nama ložekfi. Mihtinu wadija Arturs Tšchemberlens, bijušā koloniju ministra Josefa Tšchemberlena brahlis. Ministru preefšneeks Aftwits tureja garaku runu, kurā usfwehra, ka wajadfiga un ka to ari mihtinšč prafa, tairnata nodoktu isdalifchana. Kam wairaf ir, tam ari wairaf walsts labā jaseedo. Ministrijas politika wis neatbalstas us nesin kahdu jaunlaiku fozialifsmu, bet tai jau ir pamats no agrakeem laikeem. Liberaki labpraht peenem lordu isaižinajumu. Lordu schahda istureschanās un eemaiščchanās budščeta leetā fawā sīnā ir fchā laika leelafa rewoluzija, kurai preefš pascheem lordeem war buht bihštamas fekas.

Berlinē, 18. (5.) sept. Raitis ufstahdija jaunu pafauls rekordū augstuma lidofchanā, jo wīnšč ar fawu lidofchanas maščinu uslaidās 172 metrus (1 metr. = 3 $\frac{1}{3}$ pehd.) augstu. (Lihds fchim leelako augstumu bija fafneedfīs Latams ar 155 metreem). Raitis bes tam wehl, panehmis lihdsi kahdu pafascheeri, turejās gaisā 1 stundu un 37 min. Ari tas bija jauns rekords, jo lihds fchim neweena lidofchanas maščina ar diweem eefšā fehbetajeem nebija tif ilgi turejušēs gaisā.

Romā, 18. (5.) sept. No Bratschianas sīno, ka italeefchu grosamais kara gaisa kugis fafneedfīs leelus panahlumus, turebamees 5 stundas no weetās gaisā un nobrauktdams pahri par 200 werstim jeb leelaku tahlumu neta starp Neapoli un Romu.

Nujorkā, 16. (3.) sept. Nujorkas awises sīno, ka nahťofchā pawafari tiffhot farihťota jauna amerikānu eefpedizija us seemefa polu, pee kuras nepeedalifchotees ne Kufs, ne Pirijs. Eefpedizija atradifees sem Kolumbijas uniwersitātes wadibas.

Erfurtē, 18. (5.) sept. Schejeenes pilfhehtas weetneeku fapulze atwehleja 341,000 marku pilfhehtas ffolotaju un eerehđnu algu paaugstinafchanai.

Tandscherā, 17. (4.) septembrī. Pehž sīnam no Fefas, bijušchais Marokas trona tihťotajs Rogi Bu-Hamara Fefā harema preefšā noschauts.

Londonā, 14. (1.) sept. La Pasa, wiswezatā pilfhehta Kalifornijā, ispostita no juhreas uspluhduma. Wifa apfahrtne atrodas sem uhdens; fehjumi isnihžinati; dauds nami fagruwufchi; galu dabujufchi ari daschi zilwefi.

Parisē, 16. (3.) sept. No Pefingas sīno, ka jaunais Kinas ķeisars stipri faflimis ar afins febrgu.

Mawenā, 16. (3.) sept. Weetejā ostā 4 uhdens-lihdeji nodarbojās ar kahdas dinamita patronas isneemšanu, kura nebija ekplodejuse. Patrona peepefchi fprahga un nofta 3 uhdenslihdejus; zeturtais eewainots.

Medschā di Kalabrija, 17. (4.) sept. Riasē pee pirotechnifcheem darbeem notika fprahdseens, no ka faguma trihs mahjas, 12 personas dabuja galu, diwi eewainotas.

Frankfurtē (pee Mainas), 15. (2.) sept. Gaisa kugis „Zepelins III.“ isdarija 3 stundu ilgu brauzeenu us Manheimu. Pee brauzeena peedaliņas prinzis Augusts Wilhelmus ar fawu laulatu draudseni, Koburgas prinzis Filips un Saffchu-Koburgas herzogs.

Zofanā, 15. (2.) sept. Walsts teefa nolehma isbot kreewu waldibai kreewu pawalstneeku Wittoru Waffjewu, kuru apwaino par bankas aplaupifšanu.

Kapfchtatē, 14. (1.) sept. Nodomats eerihťot besdrahts telegrafu starp Deenwidus-Afriku un Angliju. Telegrafefchānu nodomats isdarit no gaisa baloneem, kurus uslaidis 1000 pehdu augstumā. Ja besdrahts telegrafefchana us tif milfga tahluma nebuhtu eespehjama, tad Gibraltarā eerihťos starpstaziju.

Kopenhagenā, 14. (1.) sept. Birms aifbrauffchanas us Ameriku Dr. Kufs isteizees, ka wīnšč buhščot speests Piriju fuhđset par goda laupifšanu pee teefas, ja schis nemitefchotees wīnu apwainot.

Parisē, 13. septembrī (31. aug.) Marfekā eeradās 11. septembrī Abruzu herzogs no fawa Afijas zetojuma. Herzogs fafneedfīs Himalaju kalnos 7000 metru (apm. 23,000 pehdas) leelu augstumu.

Madridē, 18. (5.) sept. No Marokas sīno, ka tu-reenes Lafas-Rioltas prowīnzē Sligas meestā ekplodejuse kahda pulwera magafina. Nonahwet ap 200 eedstītee un apmeħram tīkpat dauds eewainoti.

Muhju bildes.

Wehrmana dahrs Rīgā, kas gan wīna nepafinis? Rīgā eebrauzis itweens us wīnu aifset, pafkatitees un pafkautitees muftā. Wehrmana dahrs pilfhehtai, ka sīnams, dabwinats, kā to jau wīna wahrds rahda, no Wehrmana. 1816. lihds 1817. g. wīnu eerihťoja un pilfhehtai nodewa Wehrmana kundse. Loti staisis ir Strehlneeku dahrs. Schehl tīkai, ka schis dahrs plaschatai publikai nepeeeetams. Wīnšč, luhť, ir Strehlneeku beedribas dahrs. — Muhťa trontija atpogufojas „Kuta un Pirija zihnā deht seemefa pola.“

Walejas wehštules.

Gr. — R. Neet.

S. A. — R. „Tu brihdi fwehtitais“ u. z. — ja.

W. — Schw. Muhju muhtijums peenahza. Pateizamees. Atbilde ar wehstuli.

Redaktors: Dr. philos. P. Sālits.

Ķpafschneeks un isdewejs: Dr. phil. Arnolds Plates.

Pirmā Kreemu Apdrošinaschana Beedriba

dibināta 1827. Sv. Peterburgā.

Pilnīgi eemakšats pamata kapitāls 4,000,000 rbl.
Reserves kapitāls (ult. 1908. g.) 11,000,000 "

Uguns apdrošinaschana. Dīhwibas un rentšu apdrošinaschana.

Kolektīvu un atsevišķu nelaimes gadījumu apdrošinaschana.

Pšellszēku un tvaikoru nelaimes gadījumu apdrošinaschana

uļ wišu muhšču un pret tweentreiseju masu premijas māksu.

General-agents:

R. John Hafferbergs, Rigā,

Kungu eelā Nr. 22.

Agenturas:

Arensburgā: G. Schwallbach.
Ainaschos: Jul. Erhardt.
Mukšņē: Dr. B. Raue.
Abamniščā: G. v. Gützeit.
Volderasā: G. Univer.
Kemeross: Jul. Baehr.
Lejas muiščā }
Waltas apr.: } A. Wilhelms.

Limbaschos: Th. Hansen.
Lubanē: A. Augustin.
Mas-Salazē: Dr. E. Rost.
Nenbadē: P. Moltrecht.
Opē: A. Kutschbachs.
Muhjenē: Dr. A. Kane.
Stribweross: M. Kofe.
Stujenē: W. Semel.

Smiltēnē: Paul Lusch.
Slofā: Rob. Walter.
Stufmanoss: K. Keesner.
Walfā: K. Schmidt.
Walmeerā: A. Hesse.
Werawā: Dr. A. Karp.
Weg-Gulbenē: v. Glasenapp.
Zehšis: Wils. Trampedach.

Manā apgabdtā dabujams:

Jowans un Olga. Weh-
romans no A. fon Kladowa.
Tulstojs W. Behrs. Matšā
1 rbl. 50 kap.

Brahli Karamasowi.

Romans 2 daļās no F. W.
Dostojewsta. Tulstojs P. Pauls.
Matšā 2 rbl. 80 kap.

Hannele. Sapnu dseja no G.
Hauptmara. Tulstojs
Apsasija. Matšā 40 kap.

Uš diwām swaigsnem.

Romans 2 daļās no Kurda
Lafwiza. Latwiški no A. Deg-
lawa. I. daļa 60 kap., II. daļa
80 kap.

Lemermuras lihgawa.

Stahšs no Waltera Glata. Latw.
no A. Deglawa. Matšā 75 kap.

Heruhuteeschi. Drama 5 zehš.
no Porutu
Jahna. Matšā 40 kap.

Jannā pasaulē. Romans
3 daļās no
Augusta Deglawa. I. daļa 60 k.,
II. daļa 60 kap., III. daļa
(Wainitās lomās) 1 rbl. Wišas
trihs daļas kopā 2 rbl.

Grafs Monte Kristo.

Romans no Aleksandria Dimā
(Dumas). Matšā trihs daļas
2 rbl. 40 kap., latra daļa 80 k.

Grusts Plates,

Rigā, pee Petera basnizas un
Stahru eelā Nr. 13.

Pirmā Rigas ratu atšperu un ašu fabrika

J. M. Kramer, Rigā,

Zehšu eelā Nr. 9, telefons Nr. 1107.

Spezialitates: ratu atšperes un ašes, patent, puspatent
un smehru ašes, tā arī wišas ratu daļas,
ratu kronus wairal. fason., atšaitu ščarnires.

Rahpsčhins, rumbu rinkus, dišsteles rinkus, iļšu ščarnires, ratu
turwjus, greeštas buškes, iļģrešnojumus wairatos fasonos.

Baltijas audeklu manufaktur-fabeedriba,

Rigā. (fabrika Kengeragā). Rigā.

Par fabrikas zenam pahrdod pašču pahrdotawā

Kungu eelā Nr. 22

Linu un pakulu dišjas un wišadas audeklu prezes,
kā ar balinatus un nebalinatus deegus un ţhnores.

Katram Siguldas apmekletajam eeteļzams nupat isnahtuščais

Widšemes Schweizijas

Beku plans,

turā jo ţhkti usšhmetas un 4 trahšās iswestas wišas pils drupas,
kulni, upes, alas, zeki un tekas lihds ar 10 glišteem ainawu
ţhateem un iļšu wehsturišku aprakstu. Latwiški no J. Widina.
Matšā 25 kap. Dabujams **Grusta Plates** drukatawā,
Rigā, pee Petera basnizas un Stahru eelā 13, tā arī wišās
grahmatu tirgotawās.

Pehrzeit abtrščujamas maščinas

„Baltica“

Wišas ir beļ konfurenzes, weentahščehatās un isturigatās
konstrukcijas. Ideals no ščuimaschinam, las ušlabo
darba spēhju un dod labu peļau.

Dabujamas titai

J. Kronberga

ščuļ-, adamu maščinu
un welosipedu weikalā,

Rigā, Kungu eelā Nr. 28.

**Sublimat-seepes,
karbol-seepes,
kreolin-seepes,
darvas seepes,
antrasol-seepes**

(baltas darvas seepes),

ari ar glizerina un lanolina saturu,
peedahivā tā atšitūs

sewiščki labus desinfekzijas lihdseklus

H. A. Brieger,

Seepju un parfimeriju fabrika.

Dabujamas apteekās, apteeku pretšču un parfimeriju veikalos
un manās fabrikās noliktavās.

Karla Brunowška

FOTO grafijas peederumu
weikals,

Rigā, Walmu eelā Nr. 30.

Aparati un objektivi arweenu leelā krahjumā
par fabrikās zenam.

Stereoskopu bildes un stereoskopi.

Iluštreis katalogs par 28 kap. pastmarkās.

**Ihštās Steiermarkas
kahpostu ehweles**

pašhštama labuma ar dobjuma weidā flihpeteem nascheem un wišados
leelumos atkal peenahštuchās un dabujamas pee

Johannes Mitschke,

tebrauda pretšču un eerotšču noliktavā,
mahjas un kebka ribku magalinā,

Rigā, Kungu eelā Nr. 11.

SELTA MEDALIS
Londone 1906

Smehgini un spreedi pat!
Skaistuma seepes „Ideal“.

Pašhštamas tā labatās toalet-seepes kahrtigai ahdas kopščanai.
Starptautiskā ištahde, Londonā, apbalwojas ar selta medali.
Gabalinsch maksā 20 kap.

Parfims „Ideal“.

Labatās oders kabatas drahninam un drehbem. Ar pahris
pileeneem peeteel fmaršču wišai nebešai. Maksā pudelite
75 kap., 1 rbl. un 1 rbl. 50 kap.

Parfims „Muguet Ideal“.

Labatās majpuķišču oders, kahds wišpahrigi ir. Flakons
ā 60 kap. un 1 rbl.

Pomade „Ideal“.

Labatās matu un bahrsdas kopščanas lihdseklis ar loti patih-
lamu fmaršču. Gabals 20 kap.

Sobu pulwers „Ideal“.

Weenigais lihdseklis pamatigai sobu tihriščanai un to isfarga-
ščanai no bojaščanas. Desinfekze muti un atnem nelabu
fmatu. Kasite 25 kap.

Matu uhdens „Ideal“.

Pret blausnam un matu isfriščanu. Pudelite 35 kap.

Dabujami apteeku pretšču tirgotavās un apteekās. Pehrtot luhšam
raudhites uš firmās „Avance“.

Fabrikās noliktawa: Kauf-eelā 10, pee A. Maas.

KOSMETISKS LABORATORIJUMS
„AVANCE“
RIGA.

Krahfoschanas maščina.

**Krahfoschanas
maščinas,
desinfekzijas
maščinas**

**Uguns sprizes,
wišada weida pumpji.**

**Wišas maščinas indu-
strijai un ruhpyneezibai**

Lokomobiles, motori.

Dlenfiknas, fikfnu stepeji
un t. t. un t. t.

Hugo Hermann Meyer,

Rigā.

Kopšč 36 gadeem bes iŃnehmuma wišada weida
spezialmaščinū un tehniŃsku peederumu atšihša apgah-
daščanas weeta.

Juhs reti pee manis peeprafeti, tadehl dahrigi pehrtat.

Beekta Rigas Sawst. Kredit Beedriba,

Terbatas eelâ Nr. 7. Telefons 1905.

Makfa par noguldijumeem 3—6 procentes.

Apvehkina par wekselu diskontu 7¹/₂—9¹/₂ procentes.

Kafe atwehrtā no pulkstēn 10—3.

Waldē.

Slimigi behrni.

Dr. Hommel'a Hematogens

Dr. N. Awgustowffis Sw. Peterburgā: „Es Dr. Hommel'a Hematogenu jau kopch gadeem leetoju pee wahjeem behrneem baribas usnemšanas labošānai un stiprināšanai. Pee tam es wareju par lihdsjekta nofihmi un labām ihpašchibam pahrlēzinatees, fewiſchi kas atteezas uſ preparata ſpehziņajoſchām ihpašchibam un ſagremoſchanaš weizinaſchānu. Mani brachta dehli 5—7 gaduš wezumā gada laika pateizotees Hematogenu no bahleem, anemifkeem behrneem, palitufchi par apateem ſahrtwaigu ſehneem.“

ir no waital kā 5000 eefch- un ahrfemju profeforeem un ahrsteem par wiſlabato atfihis, dabujams wiſās apteekāš un apteeku preſchu pahrdotawās.

Prepraſot fewiſchi jauſwer **Dr. Hommel'a** Hematogenu un patādarinajumi jaatraida.

Slimeem

zilweta organifmu, faſtahdita ſem ahrſtu Abramowa un Winogradowa redakcijās, iſfubta beſ matſas. Adreſe: Д. Калениченко, Москва, Козловский пер. № 21, кв. № 66, собственный домъ.

Plafons „Sekara ſchldrums“ no D. Kaleniſchento matſā 2 rbl. 50 kap. ſubſtichana 1—3 ſlatoni 40 kap. (war ari uſ pehzmakfu).

Keelas, gaiſchas, ſauſas

ſpihķera telpas

ifnomā

Hugo Hermann Meyer, Rigā.

Weenmehr dabujamas

daſchadās zenās

isrihkojumu biletēs.

Ernſts Plates

grahmatu tirgotawa Stahru eelā 13.

Spezieli buhwapkalumus,

juntu papi, darwu, pernižu un wiſas mahlderu krahſas, kehſchu, galda un dezimal ſwarus

wiſlehtaki pahrdod

M.P. Silleneeks, Rigā,

tikai

Terbatas eelâ Nr. 7.

Anglu, frantschu, wahzu, freewu

un zitas walodas pamatigi, ahtri un lehti eemahzas

Dr. Kummera

walodu inſtitutā,
Rigā, Teatra bulwari 8, II.
Profpekti par walti.

Plakati

atteizotees uſ eesu bileſchu nodokli teatreem, konzerteem un ziteem isrihkojumeem pehž Wiſemes gubernatora noteikumeem dabujami **Ernſts Plates** drukatawā, Rigā, pee Petera baņiņas un Stahru eelā 13.

Kaut
kas

fewiſchks

ir teh a firmas Alekſej Sub-
tin pehznahjeja

A. Kusnezow un Komp.

Swaigs ſubſtījums ſmalakās
familijas tehjas
ar ſeebeem jauſta 1 rbl. 60 kap.
lihſ 3. rbl. mahzina.

P. H. Peters,
agraf Tsin-Lun,

Rigā, Schuhnu eelā Nr. 4.

Telefons
3064.

Pſeſs gultas,
behrni ratinūs,
maſgajamos ſtekus,
petrolejas wahritajas,
tehmatſhinas,
emalj. wahram's traukus,
petrolejas krahnis,
ſtikla un fajansa prezes,
nikela un alfenida prezes,
peedahwā pa lehtakām zenām

J. E. Muschke

lampu fabrikas noliktawa
Terbatas eelā Nr. 18.

Metala kapu fronti
leelā ihwehļē lehti.

№ 4711

Reekstu ekstrakts Matu krahſa

krahſo matuš, waj wiņi buhtu firmi waj ſarkani, loti ahtri un ihsti pehž patifchanaš no maigakā blonduma lihſi wiſmelnakeem. Tadeht katris war ſaweem mateem atdot wiņu ſuduſcho dabifko krahſu. Jo beeshachi lihdsjeklis top leetots, jo tumſchaki paleet mati.

№ 4711 reekstu ekstrakta matu krahſa ar teestūn pelna preekſchrozibu no wiſeem ziteem lihſi ſchim efoſcheem matu krahſoſchanaš lihdsjekleem, tadeht ka wiņa neſatur nekahdas kaitigas weelas.

Krahſas: melna, bruhna, chatain un blonda

Makfa: maſa pub. 1 r. 20 k.
leela „ 2 „ — „

Dabujams wiſos leelakoš weitaloš.

Ferd. Mülhens

Kelnē pee Reines un Rigā.
Schuhnu eelā 15.

J. Nicklas, Rigâ,
eerotschu kaleju meistars.

Mana
eerotschu magasin
atrodas

tagad tikai
leelajā Smilšchu eelā 9,

retahlu no birščas.

Filiale Jelgavā.

Leelakā isvehle pa lehtakām zenam.
Leelakā islaboššanas darbnīza.

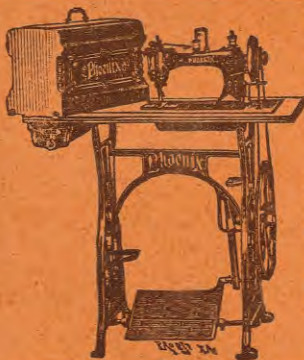
!! **Tuhkstoschām pateizibu** !!

mūšju firma fanehmuse par pulstieni „Mory“, flaišti gravēts atklabts is amerikāņu selta „Enturs“ (ne zilindrs), novilkts un noregulets us minuti, „remontoir“ konstrukcijas, usveltams beš aīšlehgās par 36 stundam reiši. — Zena tikai us ihju laiku 12 rbl, weetā — 3 rbl, 2 gabali 5 rbl. 50 kap. Tahds pat damu pulstiens 4 rbl. Tahdi pat segti ar 3 mašweem wahžineem is frantschu selta „Doubleor“ pasīstamās maršas „Rugby Watch“ apbalvoti daudšām godalgam, 25 rbl. weetā tikai 6 rbl, 2 gabali 11 rbl. 40 kap., damu pulstiens 7 rbl. Iffubtam pehž pastellejuma fanemšchanas pat beš eemafšas. Katram pulstienim eet lihs rakstīfs galwojums us 6 gadeem. — Katram pulstienam premijas weidā peeleetam lehditi ar judraba 84% breloku (seltitu) un šanta mašīnu, pulstena aīšfargāšchanai no bojašchanās.

Peē sihme! Wehlebameš god. publiku eepasīstīnat ar pulsteneem „Mory“ un „Rugby Watch“ mūšju firma nobomajuse telošchos 3 mehnešchos peelīt par brihwu katram pastellejumam no 6 pulsteneem, mašīnu 56% selta gređsenu (tūngu waj damu) ar almeni. Iffubtam us pehžmašju. Bašta ihde wumeem peefaita no 1 lihs 4 pulsteneem 50 kap., us Sibiriju 75 kap. Us Sibiriju beš eemafšas neīšfubtam. Adrešet: T-во „Аполло“, Варшава 9, 1-ое почтовое отделение.

Korespondenže tikai kreemu waj wahžu walodās.

Kofas šchujmašchinas
(Singer sstemas)
no 20 rbl. — šabtot.

Phoenix ahtrešchujmašchina!

Zabatā šchujmašchina gimenei, ruhpneczibai un industrijai, jo roteļošchais mehānisms mašchīnai šneed eewehrojamas preeļšchrozības.

Phoenix šchuj, iščhuj un štepe wišahtrakt.

Phoenix eet wišweeglaki.

Phoenix nepasīhšt gandrihs diščhānu.

Phoenix ir weentahrešči riščhōjama.

Stahwam ir dubulti bumbiņu lehgert. Kawejošči trauzejumi waj dahrgas reparaturas peē Phoenix mašchīn. pilnīgi iščlehgta.

Weenigā pahrdošchana
W. Ruth, Rigā,
Kungu eelā Nr. 25.

200 rbl. atlihdšību

dabū katris, kas peerahda, ka no mums peedahwateē par wehl lihs šchim nebijušcho zenu 20 wehrtige derigeē nepeezeschameē preeščhmeti nemafša par wineem nolitto zenu.

Wifu tikai par 5 rbl. 55 kap.

1) Elegants išturigs tūngu atklabts kabatas pulstiens is ihsta melni lodinata tehrauda, lehsena fāšona ar sekunda rahditaju, jauni igubrotu rahditaju pahweetošchanu žaur galwizu un us minuti noreguletu gabžeenu. 2) Peē pulstena eleganta lehde is ameritan. selta, nehā melna nepaleē, balta metala, štandra nitela waj melni lodinata tehrauda, garu jeb ihju. 3) Pulstena aīšfargu no šagleem. 4) Šanta pulstena mašīnš. 5—10) 6 dahšadus šudraba brelokus, „Tiziba, žeriba un mihlešiba“ un žitus. 11) Dr. Kōča mundšchūta aparatu bešfāitigai pihpōšchanai. 12) Nikelu papirofu maks. 13) Eleganta nikelu spīščhku doše. 14) **Kas jauns! Patent mahjas tipografija** ar wairat la 200 dahšadeem burteem, žihpareem un šimejumeem dahšad. wišt kartu, blantu, kuwertu u. ž. apdruštāšchanai ar wišeem peederumeem wīšās leetošchanai. 15) Patentis ahtrešemu tehrauda brofšas bahrsbas nafts „Solingen“. 16) Nikeleta tašte. 17) Nikeleta windelīte. 18) Ahtrešemu ahdas portmanejs ar 7 nodalam (šewiščhka nodala seltam) un mehāniška atlehgā un weeta šchtempelei. 19) Kautščhūla šchtempele ar pastelletaja wahrdū, tehwa wahrdū un familiju. 20) Flatonš krahšas šchtempelei. Segti tūngu kabatas pulstieni ar 19 preeščhmeteem 6 rbl. 55 k. Iffubtu ar galwojumu par parišju gaitu us 6 gadeem nekawejošči pehž pastellejuma fanemšchanas un beš eemafšas. Suhtišchana us Širopas kreewiju un Kautaju 45 kap, us Watar-Sibiriju 65 kap., us Riht-Sibiriju 85 kap. Pastell. adreše: Экспортному дому А. Вузеръ, Порожная 14—130, Варшава. Korespondenže kreemu waj wahžu walodās.

Catweešchu Laukfaimneeku
Ekonomiškā Sabeedriba

Rigā, leelā Rehniam eelā Nr. 29

un

šawās nodalās:

Aluffnē	Jelgavā	Šchagare	Wentspilt
Aužē	Leepajā	Smiltene	Wainodē
Bauškā	Laudones-Ūdseenā	Subatē	u. t. t.
Dobelē	Rešetnē	Talšos	
Šekabmeestā	Saldū	Walkā	

peedahwā wifadas laukfaimneezības mašchinas un riščhus, fehklas, mahšfliqus mehšlus un žitus semkopības peederumus.

Par beedreem Sabeedribā war eestahtees abeja dšimuma laukfaimneeki, tā ari beedribas, eemafšajot wišmaf 10 rbl. dalības un 1 rbl. eestahšchanās naudas.

Sabeedribas laitraksts „Semkopis“ išnjht reiši nedelā un mafša ar peesuhitšchānu beedreem 1 rbl., nebeedreem 280 kap. gadā.

„Waldschlöschena“ Merzens.